

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 9.7.2003
KOM(2003) 399 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Ett nytt partnerskap med Sydostasien

Innehåll

Sammanfattning

1.	Inledning	5
2.	En solid grund för stärkta förbindelser	6
	a) Starka ekonomiska intressen	6
	b) Att utvidga samarbetet med Sydostasien.....	10
	c) Gemensamma särdrag och värderingar för de båda regionerna	11
3.	Strategiska prioriteringar och tillhörande åtgärder	11
	a) Arbeta för regional stabilitet och bekämpa terrorism	12
	b) Arbeta för mänskliga rättigheter, demokratiska principer och god samhällsstyrning	14
	c) Integrering av rättsliga och inrikes frågor	16
	d) Ingjuta en ny dynamik i den regionala handeln och investeringsförbindelserna	17
	e) Fortsätta stödja utvecklingen i de fattigare länderna	18
	f) Intensifiera dialogen och samarbetet i särskilda sektorer	20
4.	Tillhandahålla tillräckliga institutionella ramar och resurser	22
	a) Regional kontra bilateral institutionell ram	22
	b) Optimal användning av den institutionella ramen och tillgängliga resurser	24
5.	Lansera en ny öppen strategi för ett förbättrat partnerskap	26
6.	Slutsatser.....	27
	Bilagor:	28

Sammanfattning

I meddelandet föreslås att det skall skapas en ny dynamik i EU:s förbindelser med Asean och länderna i Sydostasien. Att dessa förbindelser behöver vidareutvecklas var budskapet i kommissionens meddelande från september 2001 ”Europa och Asien, en strategisk ram för förbättrade partnerskap”, som rådet och parlamentet senare ställde sig bakom.

Det finns flera skäl till denna strategi för förbättrade förbindelser. En stabil grund för ett förstärkt samarbete finns i det att länderna i Europa och Sydostasien har många gemensamma särdrag och värderingar, liksom även viktiga politiska och ekonomiska intressen. Dit hör en djup respekt för kulturell, religiös och språklig mångfald och ett engagemang för regional integration. Det finns också en ökande medvetenhet om att många problem – t.ex. terrorism, miljöförstöring, sjukdomar och organiserad brottslighet – är av global natur och bara kan hanteras effektivt genom internationellt samarbete. Ett av de ekonomiska skälen för ett närmare samarbete är att Sydostasien beräknas bli ett av världsekonomin mest dynamiska tillväxtområden.

I meddelandet fastställs följande sex strategiska prioriteringar samt åtgärder för att förbättra EU:s förbindelser med Asean och länderna i Sydostasien:

a) Stödja stabiliteten i regionen och kampen mot terrorism: Ett starkt Asean är troligen den bästa garantin för fred och stabilitet i regionen. EU kan bidra genom att använda Asean och ASEM som forum för en politisk dialog och genom att bistå med expertis på regional integration om man blir tillfrågad. EU är redo att fortsätta att stödja insatser inom området konfliktförebyggande insatser och konfliktlösning. När det gäller terrorism är EU berett att bistå länder att vidta åtgärder mot internationell terrorism samtidigt som man kräver att de berörda länderna skall respektera grundläggande mänskliga rättigheter och fredlig politisk opposition.

b) Mänskliga rättigheter, demokratiska principer och god samhällsstyrning bör främjas i alla aspekter av EU:s politiska dialog och utvecklingssamarbete genom att man ingår konstruktiva partnerskap med Asean och nationella regeringar, grundade på dialog, uppmuntran och effektivt stöd. Alla nya bilaterala avtal med länder i regionen bör innehålla klausulen om att respekt för de mänskliga rättigheterna utgör en ”väsentlig beståndsdel” av avtalet. EU och enskilda länder i regionen kan också besluta att inleda särskilda bilaterala dialoger om mänskliga rättigheter.

c) Integrera rättsliga och inrikes frågor i dialogen: I strävandena att skapa ett område med frihet, rättvisa och säkerhet inom EU är det viktigt att införliva denna dimension i unionens yttre förbindelser. Frågor om migration, människohandel, penningtvätt, pirattillverkning, organiserad brottslighet och narkotika måste systematiskt införlivas i våra regionala och bilaterala dialoger med Sydostasien.

d) Ingjuta en ny dynamik i den regionala handeln och investeringsförbindelserna: EU och Asean har ett starkt intresse av att förstärka de inbördes ekonomiska banden. Kommissionen föreslår en åtgärdsplan för handeln, the *Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI)*, för att öka handeln och investeringarna och skapa en effektiv ram för dialog om underlättande av handeln, om marknadstillträde och om investeringar mellan de båda regionerna liksom för samarbete på dessa områden när det gäller lagar och andra författningar. TREATI

kommer sålunda att tillåta parterna att allvarligt överväga att ingå ett frihandelsavtal när den pågående multilaterala förhandlingsrundan om handeln har slutförts. Ett sådant avtal skulle bygga på "WTO-plusprincipen" och skulle förutsätta tillräckliga framsteg när det gäller lagstiftningskonvergens samt skulle ge ömsesidiga fördelar.

e) Fortsätta att stödja utvecklingen i de fattigare länderna: Fattigdomsminskningen kommer att förbli en viktig prioritering i EU:s utvecklingsinsatser och vi kommer att fortsätta att ge bistånd för att bygga ut den sociala infrastrukturen på områdena hälso- och sjukvård samt utbildning. Andra prioriterade samarbetsområden är särskilt god samhällsstyrning, mänskliga rättigheter, miljö- och skogsvårdsfrågor, handelsrelaterat tekniskt bistånd och kampen mot terrorism.

f) Intensifiera dialogen och samarbetet på särskilda politikområden kommer att vara ett viktigt sätt att gjuta nytt liv i EU:s förbindelser med Sydostasien. Bland dessa områden återfinns ekonomiska frågor och handelsfrågor, rättsliga och inrikes frågor, vetenskap och teknik, högre utbildning och kultur, transport, energi, miljö och informationssamhället.

I samband med sina strävanden att förbättra förbindelserna med Sydostasien genom dessa åtgärder kommer EU att erbjuda länder i regionen att ingå **nya bilaterala avtal** och samtidigt försöka använda befintliga institutionella ramar, både bilaterala och regionala, på bästa sätt. EU kommer också att se till att använda tillgängliga resurser så bra som möjligt, t.ex. det nyligen fullbordade nätverket av kommissionens delegationer i Sydostasien.

Slutligen är det viktigt att det fördjupade samarbete mellan EU och Sydostasien som beskrivs i meddelandet är synligt inte bara för regeringar utan också för en vidare krets av människor i affärsvärlden, forskarvärlden och media och till sist också för befolkningarna i deras helhet. I meddelandet föreslås **en ny synlighetsstrategi** som använder resurser från både Bryssel, delegationerna och medlemsstaterna för att sprida ett antal nyckelbudskap.

Inledning

I många hundra år befolkades Europas och Sydostasiens gemensamma historia endast av forskningsresande, missionärer, köpmän och en och annan färgstark diplomatisk delegation. Sedan följde den svåra kolonisationsperioden och det kalla kriget, som lämnade spår som delvis fortfarande finns kvar. Trettio års officiella förbindelser mellan Europa och Asean har förbättrat medvetenheten på båda sidor, men har hittills inte lyckats förverkliga de möjligheter som ligger i dessa förbindelser. Idag råder en spridd uppfattning i både Europa och Sydostasien att våra förbindelser inte har präglats av en målmedvetenhet, kraftfullhet och politisk tydlighet som motsvarar ambitionerna i detta sedan länge etablerade partnerskap.

När nu globaliseringen accelererar med svindlande fart kräver många hårda strategiska, politiska och ekonomiska faktorer att våra förbindelser med Sydostasien¹ förstärks.

Ruta 1 : Sydostasien i några siffror

*Befolkning : 532 miljoner
(8,5 % av världens befolkning)*

BNI : 1 117 miljarder \$

*BNP per capita 1 217 €
(genomsnitt)*

Spridning av per capita-inkomst:

Kambodja: \$270, Thailand: \$1 970, Singapore: \$24 740

Ekonomisk tillväxt inom Asean:

2000: 5,5 %, 2001: 2,8 %, 2002: 4,5 %

***Antal personer under (den nationella) fattigdomsgränsen:
160 miljoner (av 485 miljoner*)***

Aseans andel av världshandeln 5,1 %

Aseans andel av EU:s export och import: 4,3 och 6,4 %

EU:s export till Asean i procent av världsexporten: 4 %

* (Inga uppgifter finns för Burma/Myanmar)

Källa: Världsbankens utvecklingsrapport 2003; Aseansekretariatet

I sitt meddelande från september 2001 ”Europa och Asien: en strategisk ram för förbättrade partnerskap” föreslog Europeiska kommissionen sex centrala mål² som senare antogs av

¹ Sydostasien definieras som den regionala grupperingen Association of South East Asian Nations (Asean), dess tio medlemsstater: Brunei Darussalam, Burma/Myanmar, Kambodja, Indonesien, Demokratiska folkrepubliken Laos, Malaysia, Filippinerna, Singapore, Thailand, Vietnam, samt Östtimor, som ännu inte är medlem i Asean.

² KOM (2001) 469 av den 4 september 2001; ”Europa och Asien: En strategisk ram för förbättrade partnerskap”(”Asienstrategin”) vars mål är att

- bidra till fred och säkerhet i regionen och i världen genom att bredda vårt engagemang i regionen,
- ytterligare stärka handels- och investeringsflödena mellan våra regioner,
- främja utvecklingen av de fattigare länderna i regionen och angripa fattigdomens grundorsaker,
- bidra till att de mänskliga rättigheterna skyddas och att demokratiska principer, gott styre av offentlig verksamhet och rättssäkerhet sprids,
- skapa globala partnerskap och allianser med asiatiska länder i relevanta internationella forum för att medverka till att möta de utmaningar och möjligheter globaliseringen medför och stärka våra gemensamma insatser för globala miljö- och säkerhetsfrågor, och

medlemsstaterna³ och Europaparlamentet⁴. Denna Asienstrategi fastställer prioriteringar och åtgärder för förbindelserna mellan EU och Asien över hela linjen men kräver också särskilda strategier för var och en av Asiens underregioner och nyckelpartner. Asienstrategin hade redan särskilt erkänt att

*“Förbindelserna mellan EU och Asean har sedan 1970-talet varit ett fast inslag i våra partnerskap i Asien. De senaste årens utveckling i regionen gör det ännu viktigare att ytterligare förstärka vårt samarbete på alla områden – politiska, ekonomiska och sociala. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att förbättra den ömsesidiga förståelsen och utveckla globala partnerskap samt nödvändigheten att förstärka våra förbindelser med de viktigaste partnererna i Asean.”*⁵

Genom detta meddelande vill kommissionen få fart på EU:s förbindelser med Asean med utgångspunkt från de sex bredare målen för våra förbindelser med Asien. I meddelandet redovisas skälen till att detta är nödvändigt. En rad övergripande mål och en ny politisk dagordning för specifika sektorer föreslås och de aspekter av strategin som rör institutioner och resurser granskas.

En solid grund för förbättrade förbindelser

Idag har EU starkare gemensamma intressen – ekonomiska, politiska och säkerhetsrelaterade – med Sydostasien än någonsin tidigare. De värderingar och grunddrag som de båda regionerna har gemensamt är en bra grund för att förbättra förbindelserna så att de är i nivå med dessa intressen.

a) Starka ekonomiska intressen

En färsk omfattande undersökning av den långsiktiga utvecklingen inom nationell handel har förutsagt att världsekonomin tyngdpunkt till 2050 kommer att ha förskjutits till Asiens Stillahavsområde, och att Asean kommer att vara världens största exportör⁶. Även om sådana långsiktiga prognoser är osäkra kan det knappast betvivlas att Sydostasien mer och mer kommer att bli en av de mest dynamiska tillväxtmotorerna i världsekonomin. Med sina växande, exportinriktade ekonomier och en snabbt utvecklande hemmamarknad med 530 miljoner personer är Asean en region med stor ekonomisk betydelse. Europeiska unionen är å sin sida den största inre ekonomiska marknaden i världen med nästan 500 miljoner människor och 27% av världens BNP⁷. Därför finns det mycket starka ömsesidiga ekonomiska intressen mellan dessa båda regioner, som tar sig olika uttryck

Handel – År 2002 utgjorde handeln mellan EU och Asean 5,1% av den totala världshandeln. EU är för närvarande Aseans tredje största handelspartner och står för 14% av Aseans handel. Det är betecknande att 16% av Aseans export går till EU, vilket gör EU till Aseans näst största exportmarknad efter Förenta staterna. Efter EU:s utvidgning kommer Asean att vara EU:s tredje största handelspartner, strax före Kina.

---

medverka till att stärka medvetenheten om Europa i Asien (och vice versa).

³ Rådets beslut av den 20 december 2001.

⁴ Europaparlamentet, resolution av den 5 september 2002, A5-0270/2002

⁵ KOM (2001) 469 (Asienstrategin), s. 21

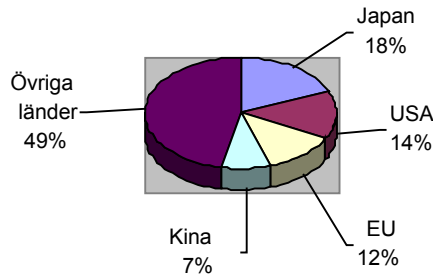
⁶ ”Le Commerce Mondial au XXI Siecle”, Institut Francais des Relations Internationales (IFRI), 2002. Förutsätter en fortsättning av nuvarande trender utan viktigare politiska åtgärder.

⁷ Samtliga uppgifter från Eurostat, om inte annat anges.

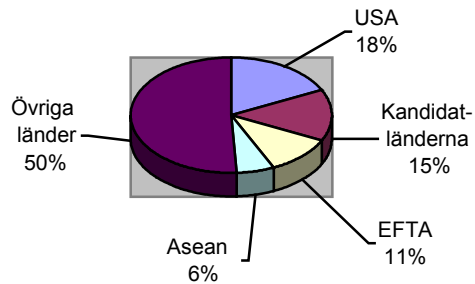
Handelsutbyte - EU och Asean, 2002

Källa: Eurostat

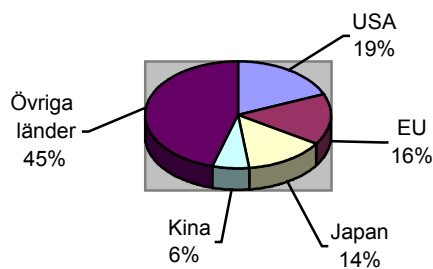
Aseans främsta importpartners, 2002

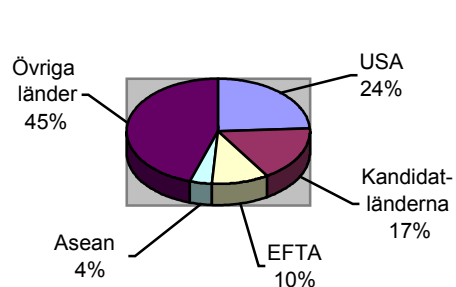
EU:s främsta importpartners 2002

Aseans främsta exportpartners, 2002

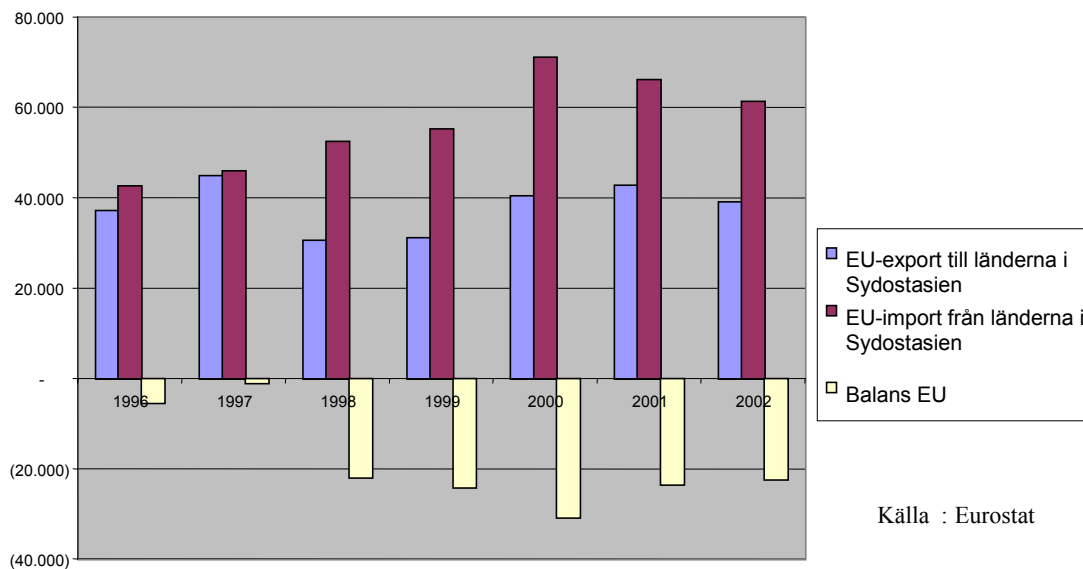

EU:s främsta exportpartners 2002

Trots att den europeiska ekonomin, särskilt banksektorn, drabbades av tryckvågorna från Asiens finansiella kris höll Europa sina marknader öppna och tillät länderna i Sydostasien att ”exportera sig ur krisen”. Som framgår av diagrammet nedan ledde detta till att EU:s handelsunderskott mot regionen rusade upp till 20-30 miljarder euro efter 1997.

EU:s HANDEL MED SYDOSTASIEN, i miljarder Euro

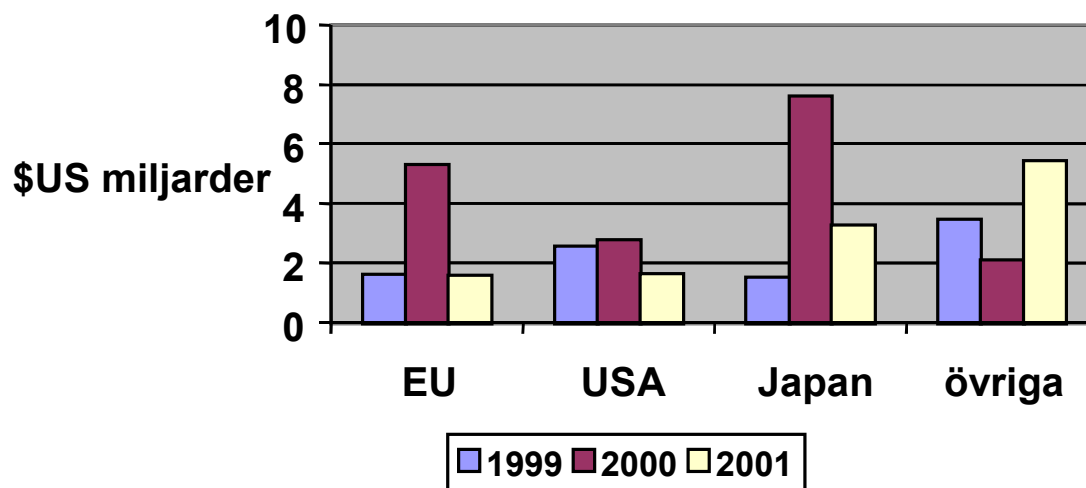
Källa : Eurostat

De flesta av Europas viktigaste ekonomiska partner och konkurrenter bygger nu ekonomiska partnerskap och allianser med regionen och/eller med enskilda länder i regionen, vilket kan

komma att hota EU:s intressen i regionen⁸. Därför måste EU spela sin roll i denna intensiva process för att knyta ekonomiska band med Sydostasien. EU:s strategi bör vara både ”offensiv” – för att förbättra EU:s ställning på denna viktiga marknad, och ”defensiv” – för att skydda EU:s nuvarande ekonomiska intressen i regionen.

Investeringar – Sydostasiens nuvarande ekonomiska styrka och stora potential på lång sikt gör att regionen fortsätter att vara attraktiv för investeringar från ekonomiska aktörer inom EU. Som diagrammet nedan visar är EU en stor investerare i Asean.

De främsta utländska investerarna i Asean, 1999-2001

Källa: Asean-sekretariatet

Den andel av EU:s utländska direktinvesteringar som går till Asean har emellertid minskat stadigt från 3,3% år 1998 till 2,6% år 1999, 1,6% år 2000 och 1,8% år 2001. Detta visar att andra marknader har blivit mer attraktiva för EU att investera i. Även om länderna i regionen är oroad över att deras andel av utländska direktinvesteringar i Asien⁹ minskar medan Kinas andel ökar, bör man betrakta Kinas ökande betydelse som en möjlighet snarare än ett hot. Dels finns det en gräns för hur mycket Kina kan öka sin marknadsandel av utländska direktinvesteringar och export, dels kan Kinas styrka tjäna som en katalysator och öka reformtakten i Sydostasien och skapa en ny arbetsfördelning i Ostasien som kan gynna Aseanländerna. Redan har många länder i Sydostasien reagerat allt mera kraftfullt på Kinas växande ekonomi och visar åter upp imponerande tillväxtsiffror. Intresset för Sydostasien som ett mål för investeringar kommer troligen att öka i framtiden.

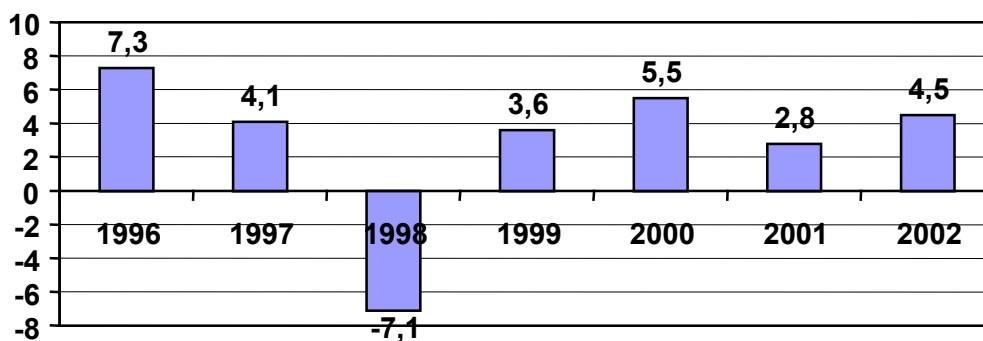
⁸ T.ex. frihandelsavtalet Asean-Kina till 2010, frihandelsavtalet USA-Singapore 2002.

⁹ Från 35,1% år 1995 till 18,3% år 2000 eller justerat utan Indonesien från 28,8% till 24,4%. Siffrorna för Indonesien enbart är 6,4% år 1995 och -6,1% år 2000. (Källa: ”China Report”, Deutsche Bank Research, Frankfurt am Main, Tyskland, 15 januari 2003)

ASEAN - Årlig BNP-tillväxt i %

Källa: ASEAN:s kontroll och samordningsorgan (ASCU)

Asean har också gjort lovvärda ansträngningar att skapa ett regionalt ekonomiskt område som kan dra till sig utländska direktinvesteringar. Inrättandet av Aseans frihandelsområde (AFTA) i januari 2003 är den första milstolpen på denna väg. Det behövs dock flera politiska och reglerande åtgärder för att skapa en verklig inre marknad. Det är intressant att Asean tittar på den europeiska modellens inledande åtgärder för att få inspiration för dessa åtgärder, och EU kommer, om det tillfrågas, att ge allt sitt stöd till denna utveckling.

Starka ekonomiska intressen:

- Sydostasien kommer troligen att bli en av de mest dynamiska tillväxtmotorerna i världsekonomin
- Asean strävar efter att skapa regionala ekonomiska områden både i Sydostasien och i partnerskap med Kina, Japan och Korea
- Mot bakgrund av de allt flera bilaterala och regionala frihandelsinitiativen i Sydostasien har EU både offensivt och defensivt intresse av att knyta starkare ekonomiska band med regionen

b) Att utvidga samarbetet med Sydostasien

I den "globala byn" har både EU och Sydostasien blivit mer beroende av varandra, inte bara ekonomiskt utan också i kampen mot globala hot som miljöförstöring, nya hot mot människors hälsa, terrorism och transnationell brottslighet. Samtidigt har EU:s hantering av sina yttre förbindelser utvecklats till följd av unionens växande ambitioner att utvidga sin dagordning. EU insisterar t.ex. numera på att föra en dialog om mänskliga rättigheter i alla sina förbindelser med tredje land.

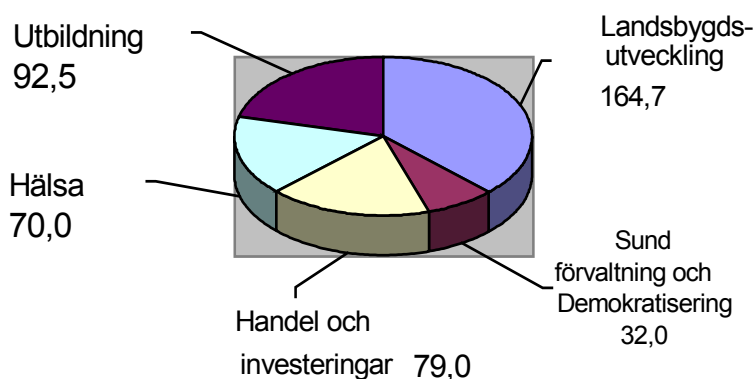
Som en följd av detta skapas nu en ny politisk dagordning i förhållande till Sydostasien. EU prioriterar fortfarande fattigdomsminskning och förbättring av tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård och utbildning i sitt utvecklingsbistånd, men samarbetet har vidgats till att också omfatta sådana frågor som migration och kamp mot terrorism. Terroristattacker i september 2001 i New York och oktober 2002 på Bali visade på ett tragiskt sätt att terrorismen är världsomspännande. Det var på grund av detta faktum som FN:s säkerhetsråd i resolution 1373 uppmanade alla länder att bistå varandra i kampen mot terrorism. Hittills har ett belopp om 21 miljoner euro anslagits för att stöda kampen mot terrorism i regionen, med tonvikt på gränsövervakning och höjning av rättsväsendets kapacitet.

EU har dessutom tagit ett helhetsgrepp i sin utvidgade politiska dagordning genom att erkänna olika frågors inbördes sammanhang och hantera dem genom integrerade politiska

åtgärder. Terrorism, organiserad brottslighet och illegal migration skadar rättssäkerheten, avskräcker från investeringar och hindrar utvecklingen. Ekonomin och handeln har på samma sätt bäst förutsättningar att blomstra i länder som inte bara uppmuntrar ekonomisk frihet utan också respekterar de mänskliga rättigheterna och rättssäkerheten och har ett gott och demokratiskt styrelseskick. Programmet ”Skogslagstiftningens efterlevnad, styrelse reformer och handel” är ett bra exempel på detta. I programmet ses den olagliga skogsavverkningen i ett antal länder i Sydostasien som ett problem med ekonomiska, sociala, miljörelaterade och politiska aspekter, och åtgärder föreslås på ett antal olika nivåer¹⁰.

Utifrån denna utvidgning av dagordningen ökar EU sitt samarbetsbistånd till Sydostasien. För perioden 1999-2001 uppgick anslagen till 334 miljoner euro; för den följande treårsperioden föreskrivs i de nationella vägledande programmen för 2002-2004 anslag på 438 miljoner euro, vilket är en ökning med 31%. Dessutom får Sydostasien stora regionala anslag, både inom program för hela Asien och som särskilt bistånd inom ramen för samarbetet mellan EU och Asean (70 miljoner euro sedan 1998).

Sydostasien
Vägledande program - belopp i miljoner euro
Huvudsakliga samarbetsområden 2002-2004

Källa : Europeiska kommissionen

Utvidgat samarbete:

- EU och Sydostasien blir allt mera beroende av varandra när det gäller att anta globala utmaningar
- Eftersom ekonomin har bäst förutsättningar i länder som respekterar de mänskliga rättigheterna och rättssäkerheten och har ett gott och demokratiskt styrelseskick har båda parter tagit ett helhetsgrepp på samarbetsagendan

c) Gemensamma särdrag och värderingar i de båda regionerna

¹⁰ Förslaget till handlingsplan i kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om skogslagstiftningens efterlevnad, styrelse reformer och handel (KOM (2003) 251 slutlig); lägger tonvikt på styrelse reformer och kapacitetsuppbyggnad, stött av insatser för att utveckla multilateralt samarbete och omfattande åtgärder på efterfrågesidan för att minska användningen av olagligt avverkat timmer i EU (och i uppföljningen större konsumentmarknader på andra platser i världen).

Utöver gemensamma ekonomiska och politiska intressen och säkerhetsintressen har länderna i EU och Sydostasien också gemensamma särdrag och värderingar, som kommer att underlätta för dem att förbättra sina förbindelser.

För båda regionerna är mångfald en praktisk realitet och en av de politiska och kulturella hörnstenarna i förbindelserna mellan deras länder. Länder i båda regionerna omhuldar respekten för sin kulturella, religiösa och språkliga identitet. De önskar internationella förbindelser som bevarar denna mångfald.

Båda regionerna vill ha en fredlig regelstyrd värld med många kraftcentrum och där starka och respekterade multilaterala organisationer har stort inflytande. Varken EU eller Sydostasien innebär något hot mot världen. Båda har ett intresse av att bygga sådana internationella förbindelser som på bästa sätt garanterar deras säkerhet och oberoende.

Det tydligaste uttrycket för de gemensamma intressen och värderingar som delas av EU:s medlemsstater och länderna i Sydostasien är deras engagemang för regional integration. Länderna i båda regionerna har insett att det bästa sättet att få en hållbar ekonomisk utveckling, öka säkerheten – både emellan och i förhållande till grannländerna – och att kunna uttala sig med tyngd i världshändelserna, är att skapa en sammanhållen region.

På denna grundval kan EU och dess medlemsstater å ena sidan och Asean och länderna i Sydostasien å andra sidan utveckla ett starkt partnerskap som både förbättrar deras inbördes förbindelser och förstärker deras bilaterala kontakter. I detta sammanhang föreslår kommissionen de sex strategiska prioriteringar och tillhörande åtgärder som redovisas nedan.

Gemensamma särdrag och värderingar, båda regionerna:

- Omhuldar mångfald
- Vill ha en regelstyrd värld med många kraftcentrum och starka multilaterala organisationer
- Strävar efter regional integration

Strategiska prioriteringar och tillhörande åtgärder

EU och Sydostasien har tillräckligt många gemensamma intressen och värderingar för att samarbeta om ett nytt partnerskap som blåser nytt liv i och är vägledande för deras förbindelser. Det nya partnerskapet bör innehålla följande sex inslag i linje med huvudmålen i Asienstrategin¹¹:

- Arbeta för regional stabilitet och bekämpa terrorism
- Bidra till att skydda de mänskliga rättigheterna och att sprida demokratiska principer och god samhällsstyrning
- Integrera rättsliga och inrikes frågor
- Ingjuta ny dynamik i den regionala handeln och i investeringsförbindelserna

---

¹¹ Beskrivs i fotnot på sidan 6.

- Fortsätta att stödja utvecklingen i mindre gynnade länder
- Intensifiera dialogen och samarbetet på särskilda politikområden

a) Arbeta för regional stabilitet och bekämpa terrorism

Asean grundades som och är fortfarande i allt väsentligt ett relativt framgångsrikt krisförebyggande instrument som har bidragit till att medlemmarna kunnat leva i fred i nästa fyrtio år. När det gäller terrorismen har händelser i Sydostasien på senare tid visat att en del lokala terroristgrupper har koppling till den internationella terrorismen. Detta utgör ett hot inte bara mot stabiliteten och den territoriella integriteten för en del länder i regionen utan också för världen i övrigt. Tråkigt nog har det också visat sig på sista tiden att förbindelserna mellan enskilda medlemsstater i Asean undergått en plötslig och våldsam försämring. Nyligen antogs en uppförandekod mellan berörda parter¹², vilket är välkommet, men trots detta fortsätter territoriella tvister i Syd kinesiska sjön att oro. Ännu mera oroande är den potentiella inverkan av händelserna i Irak och Mellanöstern på de moderata muslimska länderna i Sydostasien.

Inför dessa olika hot mot stabiliteten i Sydostasien måste EU fortsätta att stödja stabiliteten och den territoriella integriteten i alla länder i regionen. Genom dialog och andra lämpliga åtgärder i regionen och dess länder bör EU bidra till alla ansträngningar att förebygga konflikter och bevara fred och stabilitet. EU bör också samarbeta med berörda parter i kampen mot terrorism.

Inslag i den politiska dialogen och andra insatser:

- Stödja stabiliteten i regionen
- Stödja den territoriella integriteten för alla länder i regionen
- Bidra till att förebygga konflikter och skapa fred i regionen

a.1.) Föra en politisk dialog i multilaterala forum

Även om det är möjligt att utveckla bilaterala dialoger sker den politiska dialogen mellan EU och Sydostasien huvudsakligen inom multilaterala forum.

Ett starkt Asean är troligen den bästa garantin för fred och stabilitet i regionen. Det förstärker ömsesidigt medlemsstaterna i deras förbindelser med mäktiga grannar. Det strävar efter att skapa ett ekonomiskt område som drar till sig utländska investerare och affärsmän och som stimulerar skapandet av välbefinnande. Det bör utveckla solidariteten mellan fattigare och rikare medlemsstater. Ibland blir man i Europa otålig över takten och omfattningen i den regionala integrationen inom Asean, utan att ta hänsyn till att Asean – åtminstone inte för ögonblicket – är inriktat på en integrationsprocess jämförbar med den europeiska. För närvarande bör man därför inte ha orealistiska förväntningar på att Asean eller dess sekretariat skall agera som en partner i de politiska dialogen eller samarbetet. Det är bara Aseans medlemsstater som bestämmer innehållet och takten i den ursprungliga process som de är angelägna att utveckla inbördes. EU måste vara redo att helhjärtat och fördomsfritt stödja Aseans integrationssträvanden på de områden där bistånd behövs. I synnerhet kan EU dela med sig av

---

¹² Förklaring om parternas agerande i Syd kinesiska sjön, antagen vid Aseans åttonde toppmöte i Phnom Penh, november 2002, (Asean + Kina).

sina halvsekelgamla erfarenheter av regional integration och ge det tekniska bistånd som behövs för att förstärka Aseans institutioner. Dessutom kommer den politiska dialogen och särskilda samarbetsåtgärder inom ramen för Asean att stimulera regionalismen genom verksamheter som utvecklas och förvaltas gemensamt. Den politiska dialogen bör i möjligaste mån koncentreras på frågor av regionalt intresse, och globala frågor bör överlåtas till Asien-Europamötet ASEM.

Samtliga EU:s medlemsstater och kommissionen deltar i ASEM tillsammans med Kina, Japan, Korea och alla utom tre av Asean-länderna¹³. Detta toppmöte för Asien och Europa kom till stor del till stånd genom att Sydostasien ville balansera sina förbindelser med Förenta staterna och få med Ostasien i en verklig multilateral dialog. ASEM har också utvecklats till ett öppet forum för globala frågor där den politiska dialogen inte automatiskt begränsas av den strikta tillämpningen av principen om icke-inblandning i inhemska angelägenheter¹⁴.

EU och parterna i ASEM, särskilt de i Sydostasien, kommer att vara tvungna att anta utmaningen med sina respektive utvidgningar till 2004 års toppmöte i Hanoi. Inför detta är det uppmuntrande att Aseans medlemmar nyligen offentligt har uttryckt sitt stöd för att återuppta den nationella försoningsprocessen i Burma/Mynamar. Båda sidor kommer att anstränga sig att inte låta frågan om Burma/Myanmars deltagande äventyra ASEM-processen.

Aseans regionala forum (ARF)¹⁵ bör gå från förtroendeskapande åtgärder till förebyggande diplomati och slutligen konfliktlösning. EU skulle, liksom de flesta av ARF:s medlemsländer utanför Asean, föredra att denna planerade utveckling genomfördes i snabbare takt. EU bör spela en mera aktiv roll i ARF, bl.a. agera som medordförande vid intersessionsgruppmöten och se över sin närvaro vid ARF:s militära möten.

Politisk dialog i ASEM, Asean, ARF:

- ASEM är den lämpligaste ramen för globala frågor medan frågor som rör regionen bör hanteras av Asean.
- EU bör aktivt stödja Aseans integrationsprocess och utveckla en särskild dialog och samarbetsprocess regionerna emellan
- Båda sidor måste anta utmaningen med att framgångsrikt utvidga ASEM vid nästa toppmöte år 2004 i Hanoi
- EU måste spela en mera aktiv roll i ARF, bl.a. genom delat ordförandeskap vid intersessionsgruppmöten.

a.2.) Samarbete i kampen mot terrorism

---

¹³ Kambodja, Laos, Burma/Myanmar

¹⁴ The Asia-Europe Co-operation Framework (AECF) 2000, art. 12; ”på det politiska området.....utan att på förhand utesluta någon fråga.....”

¹⁵ Aseans regionala forum är en informell multilateral dialog som sammanför länder i Asien och andra världsmakter för att diskutera säkerhetsfrågor i Asien och Stillahavsområdet.

EU är djupt engagerat i kampen mot terrorism och i att stödja de länder i regionen som behöver dess bistånd för att genomföra FN:s säkerhetsråds resolution 1373 och de relevanta FN-konventionerna. Enligt EU:s åsikt räcker det emellertid inte att insatserna mot terrorism enbart fokuserar på säkerhet och åtgärder för lag och ordning. De måste också kopplas till bredare politiska, sociala, ekonomiska och finansiella frågor. Först då kan man komma till rätta med de komplicerade orsakerna bakom terrorismen. Det är därför som kampen mot terrorism måste ingå i utvecklingsstrategin för alla berörda länder och om nödvändigt leda till åtgärder på lång sikt. Slutligen måste EU uppmuntra sina partner att klart skilja mellan internationell terrorism och fredlig politisk opposition.

Ruta 2: Hotet från terrorismen och EU:s bistånd för att möta det

Terroristattacker på Bali och Filippinerna hösten 2002 belyste skarpt terroristhotet mot den sydostasiatiska regionen. Bedömningar av hotbilden som gjorts av EU visar på betydande aktivitet bland terroristgrupper i hela regionen. Förbättrat regionalt samarbete, t.ex. i fråga om underrättelseverksamhet och rättsligt samarbete, är ett viktigt inslag i en strategi för att möta detta hot på grund av svårigheterna att effektivt övervaka de långa land- och havsgränserna inom regionen. EU har engagerat sig i att samarbeta med regionen och dela med sig av sina erfarenheter av terroristbekämpning. Vid det fjortonde mötet mellan utrikesministrarna i EU och Asean (27-28 januari 2003) antogs en gemensam deklaration om samarbete för att bekämpa terrorism. Vid ASEM:s fjärde toppmöte (Köpenhamn 22-24 september 2002) antogs en deklaration och en handlingsplan för terroristbekämpning. EU deltar också aktivt i arbetet i ARF mot terrorism. Därutöver ger EU bistånd till de länder i regionen som så begär för att de skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt FN:s säkerhetsråds resolution 1373 och relevanta FN-konventioner. Bland tunga åtgärder ger Europeiska kommissionen bistånd inom ramen för EG:s mekanism för akuta ingripanden till Filippinerna, på områdena gränsbevakning och penningtvätt, och till Indonesien, för förbättring av rättsväsendets kapacitet och kamp mot finansieringen av terrorism. Vidare bistånd kan komma att ges för att stödja sådana initiativ som Counter Terrorism Centre i Malaysia.

Kampen mot terrorism:

- EU har åtagit sig att stödja det regionala samarbetet för att bekämpa terrorism och att dela med sig av sina erfarenheter av terrorismbekämpning
- EU är berett att överväga att stödja alla länder som så vill i regionen när det gäller att genomföra resolution 1373 från FN:s säkerhetsråd och relevanta FN-konventioner
- EU uppmuntrar sina partner i Sydostasien att bekämpa terrorism med en övergripande strategi och att bemöda sig om att respektera grundläggande människorättsprinciper och fredlig politisk opposition

b) Arbeta för mänskliga rättigheter, demokratiska principer och god samhällsstyrning

Arbetet för demokrati, rättssäkerhet och respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna är centrala mål för Europeiska unionens yttre förbindelser och i utvecklingssamarbetet med tredje land¹⁶.

För att arbeta mot dessa mål måste vi bygga upp konstruktiva och positiva partnerskap på området med Asean och regeringarna i länderna i Sydostasien, på grundval av dialog, uppmuntran och kraftfullt stöd.

---

¹⁶ KOM (2001) 252 slutlig, KOM (2001) 469 slutlig.

b1.) Mänskliga rättigheter och demokratiska principer

Tre länder i Sydostasien¹⁷ har undertecknat samarbetsavtal med EU vilka innehåller en klausul som slår fast att respekten för de grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska principer som återfinns i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna skall gälla i parternas nationella och internationella politik och utgör en ”väsentlig beståndsdel” av avtalet¹⁸. Klausulen måste skrivas in i alla kommande avtal med länderna i Sydostasien. Men även då de inte finns något gällande avtal som innehåller en sådan klausul skall EU:s politiska utvecklingsdialog med partnererna i Sydostasien präglas av fördragets bestämmelser om mänskliga rättigheter och demokrati¹⁹.

För att närmare undersöka människorättsfrågor kan EU och ett visst land i Sydostasien²⁰ besluta att inleda en särskild bilateral dialog om mänskliga rättigheter. Dialogen bör utformas så att parterna kan bygga upp ett ömsesidigt förtroende och undersöka möjligheterna till samarbete samt förena sina ansträngningar när det gäller frågor av gemensamt intresse i internationella sammanhang, t.ex. i FN. Parterna i den bilaterala dialogen bör tillsammans sätta upp mål och riktmärken med hänsyn tagen till den speciella situationen i partnerlandet. Särskilt intressanta frågor är t.ex. ratificering och genomförande av grundläggande människorättsinstrument samt avskaffande av dödsstraff.

Inom ramen för den bilaterala dialogen bör EU:s bistånds- och samarbetsprogram stödja demokratiska strukturer (bl.a. genom att ge stöd till valprocesser), bygga upp institutionell kapacitet, förbättra rättssäkerheten och styrelseformerna, stärka det civila samhället, underlätta tillträdet till Romstadgan om den internationella brottmålsdomstolen och tillhandahålla åtgärder i fråga om människohandel, sexuellt utnyttjande av barn och kvinnor samt ursprungsbefolkningars rättigheter²¹.

Mänskliga rättigheter och demokratiska principer:

- Nya bilaterala avtal med länder i regionen bör alla innehålla klausulen om ”väsentlig beståndsdel” som ger båda parter en gemensam referensram för dialogen
- EU och särskilda länder i regionen kan besluta att inleda särskilda bilaterala dialoger om mänskliga rättigheter
- Dialogen bör stödjas av särskilda samarbetsåtgärder

b.2.) God samhällsstyrning

¹⁷ Vietnam, Laos, Kambodja.

¹⁸ Artikel 1 i samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och konungariket Kambodja, EGT L 269, 19.10.1999, s.18; Artikel 1 i samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Socialistiska republiken Vietnam, EGT L 136, 7.6.1996, s.29; Artikel 1 i samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Folkrepubliken Laos, EGT L334, 5.12.1997, s. 15; samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Indonesien, Malaysia, Filippinerna, Singapore och Thailand – medlemsländer i Asean, EGT L 144 , 10.6.1980, s. 2, innehåller däremot inte någon klausul om ”viktig del”.

¹⁹ Artiklarna 6 och 11 i EU-fördraget, artiklarna 177 och 181 i EG-fördraget.

²⁰ Europeiska unionens riktlinjer för dialog om mänskliga rättigheter, rådets slutsatser av den 13 december 2001

²¹ Kommissionens redogörelse över de framsteg som gjorts i samarbetet med ursprungsbefolkningar SEK (1998) 773 slutlig.

God samhällsstyrning är en av de sex centrala prioriteringarna i EU:s utvecklingspolitik²² och bör införlivas i all EU:s politiska dialog och utvecklingssamarbete.

Efter år av dynamisk ekonomisk utveckling och imponerande tillväxtsiffror visade Asiens ekonomiska kris tydligt hur viktigt det är med en sund förvaltning av ekonomin och samhället för att nå varaktigt välstånd. Investeringarna och handeln ökar bara om inhemska och utländska ekonomiska aktörer har förtroende för den offentliga beslutsprocessen, rättsväsendet och regelverket. Det samma kan sägas i fråga om varaktiga samarbetsansträngningar.

EU:s insatser på området utvecklingssamarbete bör kopplas till dagordningen för politiska reformer i de utvecklingsländer i Sydostasien som prioriterar en förstärkning av sina institutioner och sin lagstiftning och som bekämpar korruption. Detta kommer att ske genom särskilda samarbetsåtgärder och genom att föra in frågan om främjande av god samhällsstyrning i våra regionala och bilaterala politiska dialoger liksom i alla våra samarbetsinsatser med regionen och dess länder.

God samhällsstyrning:

- En god samhällsstyrning är avgörande för ett stabilt och välmående samhälle
- EU:s insatser för utvecklingssamarbete bör motsvaras av kraftfulla reformplaner i partnerländerna, med tillräcklig betoning på att förstärka institutioner och lagstiftning och att bekämpa korruption

c) Integrering av rättsliga och inrikes frågor i dialogen

Rättsliga och inrikes frågor är en central del av EG-fördraget²³. Samtidigt som man arbetar för att skapa ett område med frihet, rättvisa och säkerhet inom EU är det också viktigt att denna dimension blir en del av våra yttre förbindelser. Som en viktig aktör på den internationella arenan stöder EU politisk stabilitet, ekonomiskt välstånd och rättssäkerhet. Detta innebär att man måste hantera sådana utmaningar som att se till att lagarna efterlevs, att kontrollera migrationsströmmarna och bekämpa den organiserade brottsligheten i nära samarbete med partnerländerna och internationella organisationer som OECD och FN. Frågor om migration²⁴ och asyl, människohandel, penningtvätt, pirattillverkning och varumärkesförfalskning måste systematiskt införlivas i våra regionala och bilaterala dialoger med Sydostasien. Vidare är problemen med den organiserade brottsligheten och narkotika utmaningar för både EU och Sydostasien som måste angripas kraftfullt både på regional nivå och genom samarbete med behöriga multilaterala organ. Båda regionerna har också ett konkret intresse av att samarbeta aktivt om sjösäkerhetsfrågor (se vidare bilaga III, s. 45-46, om migration, s. 38).

Integrering av rättsliga och inrikes frågor:

- Migration, kamp mot organiserad brottslighet, människohandel, penningtvätt, olagliga droger, pirattillverkning och varumärkesförfalskning skall systematiskt införlivas i de regionala och bilaterala dialogerna med Sydostasien.

²² KOM(2000) 212 slutlig, "Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om Europeiska gemenskapens utvecklingspolitik" av den 26 april 2000.

²³ Amsterdamfördraget, i kraft sedan maj 1999, Avdelning IV.

²⁴ Kommissionens meddelande *Att integrera invandringsfrågor i Europeiska unionens förbindelser med tredje länder*, KOM (2002) 703 slutlig.

d) Ingjuta ny dynamik i den regionala handeln och i investeringsförbindelserna

Som redan förklarats indikerar alla ekonomiska prognoser på medellång och lång sikt att både EU och Asean har ett starkt intresse av att förstärka sina inbördes ekonomiska band.

Ett partnerskap för att nå ett för båda parter tillfredsställande resultat i Doha-utvecklingsrundan om världshandeln. Både Asean och EU är öppna och exportinriktade ekonomier som har ett gemensamt vitalt intresse av att ett reglerat multilateralt handelssystem utvecklas. Även om deras inbördes handel är viktig kommer handeln med tredje land även i fortsättningen att vara större än deras bilaterala handel och kräver den rättsliga säkerhet och avreglering som kommer att bli resultatet om Doha-utvecklingsrundan slutförs på ett framgångsrikt sätt. Den första punkten på Aseans och EU:s dagordningar för handeln bör därför vara samarbete inom WTO.

Kommissionen föreslår en åtgärdsplan för handeln, *the Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI)*, för att öka handels- och investeringsflödena och införa en effektiv ram för dialog om underlättande av handeln, om tillträde till marknaden och om investeringar mellan de båda regionerna liksom för samarbete på dessa områden om lagar och andra författningar. Denna dialog- och samarbetsprocess bör sikta på att parterna informerar varandra om sina regelverk och så småningom genomför en tillnärmning och harmonisering av sina bestämmelser. Urvalet av politikområden bör göras genom informella samråd och godkännas av båda parter. En dialog med kommissionen kan inledas så snart som minst två Aseanländer meddelar att de är redo. Andra Aseanländer kommer att kunna delta som observatörer.

TREATI beskrivs närmare i bilaga II.

Asean sluter för närvarande frihandelsavtal med många av sina viktigaste handelspartner för att utveckla och utvidga sina ekonomiska och politiska förbindelser. En del Aseanländer har uttryckt en önskan att göra detsamma med EU. EU har av tradition valt en annan väg i förhållande till sina handelspartner och upprättat förmånsavtal för handeln. EU:s erfarenheter har visat att sådana avtal är till störst nytta om de bygger på ömsesidig tilltro och förståelse. Ett så kallat *djupare frihandelsavtal* kan sedan vara det logiska nästa steget för att vidareutveckla partnerskapet. Djupare frihandelsavtal, som omfattar samarbete på lagstiftningsområdet, icke-tariffära hinder som standarder och tullförfaranden och som grundligt behandlar sådana aspekter som tjänster, investeringar och konkurrens samt varor, kan få stora återverkningar för handelsflödena.

Än så länge återstår mycket arbete för att bygga ett fundament av gemensam kunskap och erfarenhet mellan EU och Asean, införa metoder och processer för att skapa större öppenhet och konvergens mellan regionerna samt utvärdera den potentiella nyttan och återverkningarna av ett framtida frihandelsavtal för EU och Asean. De framtida förbindelserna inom en differentierad ram bör knyta an till de framsteg som görs av partnerländerna, särskilt i fråga om ekonomiska och administrativa reformer. Genom att inom TREATI utarbeta stabila, konsekventa och öppna rambestämmelser för våra framtida handelsförbindelser kommer vi att allvarligt kunna överväga att ingå ett frihandelsavtal efter att den pågående multilaterala förhandlingsrundan om handeln har avslutats på ett framgångsrikt sätt. Varje sida kan då bedöma möjligheterna att så småningom gå vidare i fråga om avreglering och harmonisering av bestämmelser på grundval av "WTO-plus-principen".

Ett frihandelsavtal mellan EU och Asean bör

- tillkomma först sedan Doha-utvecklingsrundan slutförts på ett framgångsrikt sätt
- villkoras av tillräckliga framsteg i fråga om harmonisering av bestämmelser och leda till ömsesidiga fördelar
- utformas genom en djupgående och flexibel dialog mellan regionerna, s.k. Trans Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI)

e) **Fortsätta stödja utvecklingen i de fattigare länderna**

EU:s finansiering av samarbetet i Sydostasien är förankrad i de sex prioriteringar som återfinns i kommissionens och rådets gemensamma förklaring om EU:s utvecklingspolitik²⁵. EU kommer att fortsätta att prioritera fattigdomsminskning och vårt bistånd kommer även framgent att vara inriktat på det fattigaste länderna för att bygga upp deras sociala infrastruktur, särskilt hälso- och sjukvård och utbildning²⁶. Kommissionen har åtagit sig att arbeta för att uppnå utvecklingsmålen i millennieförklaringen²⁷, att minska fattigdomen fram till 2015 och särskilt de mål som har formulerats för grundläggande hälso- och sjukvård och utbildning. Strategierna kommer att variera från land till land, men några gemensamma frågor kan urskiljas för regionen, t.ex. att hjälpa fattiga länder att integreras i världsekonomin (t.ex. handelsrelaterat tekniskt bistånd), att främja god samhällsstyrning och respekt för mänskliga rättigheter, att stödja framsteg i miljö- och skogsvårdsfrågor, stödja utvecklingen av den privata sektorn och i förekommande fall reformeringen av statsägda företag²⁸, samt rättsliga och inrikes frågor, bidra till den gemensamma kampen mot terrorism. En del av EU-biståndet kommer naturligtvis också att gå till att stödja TREATI och Aseans allmänna och institutionella integrationssträvanden. EU kommer även fortsättningsvis att utsträcka sitt humanitära bistånd till delar i regionen som drabbats av kriser, särskilt till flyktingar och internt fördrivna personer.

De åtgärder som prioriteras inom ramen för EU-biståndet bör alltid beslutas med beaktande av partnerländernas egen dagordning för reformer. Landstrategidokumentet och de nationella vägledande programmen som överenskommits tillsammans med lokala myndigheter är särskilt utformade för att främja delaktighet. EU:s bistånd måste samordnas noga med medlemsstaternas²⁹, med större tonvikt på en strategisk dialog både ute i länderna och i Brysselbaserade beslutsfattande kommittéer.

²⁵ 1. Handel och utveckling, bl.a. utveckling av handeln och investeringspolitiken.

2. Regional integration och regionalt samarbete.

3. Stöd till makroekonomiska politiska åtgärder med en uttalad koppling till fattigdomsminskning.

4. Transporter.

5. Livsmedelssäkerhet och hållbara strategier för landsbygdens utveckling.

6. Institutionell kapacitetsuppbyggnad, god samhällsstyrning och rättssäkerhet.

²⁶ När det gäller Burma/Myanmar håller EU:s gemensamma ståndpunkt (2003/297/GUSP av den 28 april 2003) inne allt icke-humanitärt bistånd eller utvecklingsprogram med undantag av program som stöder de mänskliga rättigheterna och demokratin, program för fattigdomsminskning inom ramen för decentraliserat samarbete genom lokala myndigheter och icke-statliga organisationer och program som stöder hälso- och sjukvård och grundläggande utbildning och som genomförs av icke-statliga organisationer.

²⁷ FN 2000, Förenta nationernas millenniedeklaration

²⁸ Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – Europeiska gemenskapens samarbete med tredjeländer: Kommissionens strategi för det framtida stödet till företagssektorns utveckling (KOM(2003) 267); Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet - Reform av statsägda företag i utvecklingsländerna, särskilt allmännyttiga företag: om behovet att utvärdera alla alternativ (KOM(2003) 326)

²⁹ Riktlinjer för att förstärka det operativa samarbetet mellan gemenskapen och medlemsstaterna, rådets slutsatser av januari 2001, artikel 1: det operativa samarbetet mellan gemenskapen och medlemsstaterna bör förstärkas i

EU:s bistånd kommer att följa ytterligare ett antal vägledande principer:

- Biståndet kommer att koncentreras till ett begränsat antal nyckelområden för att maximera effekten och optimera användningen av begränsade medel.
- Särskilda sektorsprojekt som koncentreras till ett litet antal sektorer, särskilt hälso- och sjukvård och utbildning, kommer att ersätta de traditionella projekten när de lokala förhållandena medger detta.
- EU-biståndet kommer också att främja deltagandet av icke-statliga aktörer även om det kommer att fortsätta att huvudsakligen bedrivas i partnerskap med regeringar och bygga på politiska reformer.
- Det mesta av EU-biståndet skall genomföras genom bilaterala kanaler, som ger utrymme för en verklig dialog om och reformering av politiken i de sociala sektorerna. Regionala lösningar kommer emellertid att väljas när stordriftsfördelarna är uppenbara, när det är rationellt att skapa åtgärdspaket oberoende av land (stöd till utveckling av den privata sektorn, samarbete mellan lokala myndigheter från båda regionerna, främjande av nätverk mellan universitet etc.) eller för att stödja dialog på regional nivå. De regionala programmen måste innehålla särskilda bestämmelser som gynnar deltagandet av fattigare länder i regionen.

Utvecklingsnivån varierar stort från land till land i Sydostasien. En del rikare länder kommer snart inte längre att kunna få del av EU:s utvecklingsbistånd medan andra fortfarande kämpar mot extrem fattigdom. Det bilaterala samarbetet måste utsträckas till dessa länder, men dessutom måste alla länder som stöder Aseans regionala integrationsansträngningar fortsatt ha tillgång till EU-bistånd. Särskilt viktigt är Initiative for ASEAN Integration (IAI)³⁰ och att bidra till att skapa regional solidaritet mellan rikare och fattigare länder i Sydostasien. I detta sammanhang bör vi införa nya samarbetsformer som gör det möjligt för EU och de medlemsstater som så vill att tillsammans med de mer utvecklade länderna i Sydostasien delta i biståndsinsatser för de fattigare länderna. Det kan genomföras t.ex. genom parallell finansiering av modulprogram som utarbetas gemensamt. Kommissionen kommer att föreslå att de rikare Aseanländerna skall delta i det strategiska planeringsskedet av vårt samarbete och ingå samförståndsavtal med de länder som är beredda att delta i s.k. **trilateralt samarbete**.

Kommissionen kommer också att tillsammans med EU:s medlemsstater införa en ”**vänortsverksamhet**” som gör det möjligt för offentliga institutioner i EU:s medlemsstater att delta i partnerskap med sina motsvarigheter i länderna i Sydostasien. Detta system har prövats med framgång i Östeuropa som en förberedelse för EU:s utvidgning. Med stöd från EU:s budget skulle varje deltagande EU-institution ge tekniskt bistånd och bidra till att förstärka sina systerinstitutioner i Sydostasien. Vänortsverksamheten i Sydostasien bör koncentreras till ett begränsat antal prioriterade områden som fastställs genom samråd med medlemsstaterna och partnerländerna i regionen.

---

alla utvecklingsländer, artikel 3 om samordningsåtgärder: dessa åtgärder bör täcka alla samarbetsinstrument och -områden.

³⁰Initiativ för Aseanintegrering (IAI): arbetsprogram för att överbrygga klyftan mellan de sex ursprungliga Aseanmedlemmarna och de nyttillkomna: Vietnam, Laos, Kambodja, Burma/Myanmar

Utvecklingssamarbetets innehåll och prioriteringar:

- Att minska fattigdomen kommer att förbli en prioriterad fråga för EU-biståndet till regionen.
- Andra prioriteringar kommer bl.a. att vara att bistå fattiga länder i deras integrering i världsekonomin, styrelseskick och mänskliga rättigheter, miljö- och skogsvårdsfrågor
- , rättsliga och inrikes frågor, kampen mot terrorism, handelsrelaterat tekniskt bistånd, stöd till TREATI-processen och Aseans integrationsprocess. Biståndet kommer att genomföras enligt följande principer: garantera partnerlandets delaktighet, koncentrera biståndet till ett begränsat antal sektorer, tillsammans med EU:s medlemsstater utveckla en strategisk dialog om programplaneringen och nära samarbete på fältet, uppmuntra icke-statliga aktörer att delta och om möjligt övergå från projekt och program till sektorsåtgärder.
- Främja trilateralt samarbete genom att ingå samförståndsavtal med intresserade länder i regionen.
- Införa vänortsverksamhet.

f) Intensifiera dialogen och samarbetet i särskilda sektorer

För att det skall skapas ny dynamik i förbindelserna med Sydostasien behövs det också en dialog och samarbete i ett antal sektorer. I detta kapitel finns en ”meny” med sådana sektorer (närmare uppgifter återfinns i bilaga III) från vilken båda sidor kan välja genom informella samråd inom Asean och bilateralt. För varje sektor kan parterna sedan välja mellan att föra dialogen regionalt eller bilateralt, eller genom en kombination av båda sätten. Varje dialog kan utvecklas i den takt som bestäms gemensamt och gradvis leda från

- ett enkelt informationsutbyte om lagstiftning och politik, till
- samarbete om och tillnärmning av lagar och bestämmelser, till
- ingående av protokoll inom ramen för samarbetsavtal
- tekniskt bistånd och samarbete.

Detta flexibla tillvägagångssätt är utformat för att garantera att båda sidor deltar i dialog och samarbete om frågor av verkligt ömsesidigt intresse. Det ger också utrymme för att skraddarsy utformning och arbetstakt på ett dynamiskt sätt som en dialog- och samarbetsprocess, och att ta hänsyn till genomförbarhet, återverkningar och de resurser som båda sidor är villiga att anslå.

I bilaga III presenteras alla sektorer med en kort beskrivning av 1) den nuvarande situationen, 2) utvalda frågor och 3) förslag till åtgärder. Därefter redovisas bara i korthet de viktigaste rubrikerna.

Ekonomi och handel:

För de flesta frågor som rör ekonomi och handel kommer den lämpliga mekanismen för regional dialog att tillhandahållas av TREATI, i enlighet med punkt 3.d och bilaga II. En del politikområden har emellertid inte bara en handelsaspekt och dessa kan behandlas inom andra

regionala eller bilaterala ramar. Handelsaspekterna kan behandlas inom TREATI på regional basis, medan kapacitetsuppbyggnad kan omfattas av det bilaterala samarbetet. En förteckning över frågor rörande ekonomi och handel som föreslås för dialog och samarbete återfinns i bilaga III, s. 32-38.

Rättsliga och inrikes frågor:

Migration, människohandel, penningtvätt, pirattillverkning och varumärkesförfalskningar måste systematiskt inbegripas i våra regionala och bilaterala dialoger med Sydostasien. Kampen mot organiserad brottslighet och olagliga droger kan vidare ses som en utmaning för både EU och Sydostasien som behöver angripas kraftfullt på regional nivå och i samarbete med de behöriga multilaterala organen. Både regionerna har också ett konkret intresse av att samarbeta aktivt om sjösäkerhet. En förteckning över rättsliga och inrikes frågor som föreslås för dialog och samarbete återfinns i bilaga III, s. 38-42.

Miljö:

Dialogen och samarbetet med Sydostasien om miljöfrågor kommer att förbli ett prioriterat område under kommande år. Kommissionen kommer att fortsätta att stödja bilaterala och regionala projekt och program för bevarande och förvaltning av naturresurser. Bland ett antal angelägna miljöfrågor, t.ex. vatten- och luftförorening, avfallshantering och biologisk mångfald, är det särskilt skogsvården som måste prioriteras inom ramen för den nya FLEGT-politiken³¹. Miljöfrågor i samband med produkter väcker ibland oro och kan hanteras inom TREATI. Flera projekt och program för biologisk mångfald, vattenförvaltning och skogsbruk håller på att utarbetas. En förteckning över miljöfrågor som föreslås för dialog och samarbete återfinns i bilaga III, s. 42-43.

Vetenskap och teknik, forskning och utveckling:

I båda regionerna spelar vetenskap och teknik en viktig roll för en hållbar ekonomisk och social utveckling och som grund för konkurrenskraften. EU kommer att arbeta för att utveckla dialogen och samarbetet mellan regionerna på detta område och hjälpa Sydostasiens institutioner att få tillträde till EU:s forskningsprogram. Närmare uppgifter om förslagen till samarbete och dialog om vetenskap och teknik återfinns i bilaga III, s. 43-44.

Högre utbildning och kultur:

Grundutbildning är en centralt inslag i kommissionens strategi för att minska fattigdomen, men kommissionen är också angelägen om att främja högre utbildning som ett nyckelområde för teknisk utveckling och för förbättrad förståelse för och ökade kunskaper om Europa i Sydostasien. Kommissionen kommer därför att fortsätta att stödja relevanta program och utveckla en strategisk dialog på nationell och regional nivå. Samarbete på kulturområdet är också mycket viktigt för att öka den inbördes förståelsen mellan de civila samhällena i Sydostasien och Europa. Närmare uppgifter om förslagen dialog och samarbete på områdena högre utbildning och kultur återfinns i bilaga III, s 44-45.

---

³¹ Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet - Skogslagstiftningens efterlevnad, styrelseformer och handel (FLEGT) - Förslag till en handlingsplan för EU (FLEGT); ”Handlingsplanen bör därför ses utifrån det vidare perspektivet för Europeiska gemenskapens allmänna ansträngningar när det gäller att förverkliga ett hållbart skogsbruk både i och utanför EU”, s. 5.

Energi:

Energins strategiska betydelse och Aseans nyckelposition för energiförsörjning och/eller energitransporter motiverar en strategisk dialog på regional nivå liksom ytterligare samarbete om kraftvärmeverk och förnybar energi. Närmare uppgifter om föreslagen dialog och samarbete på energiområdet återfinns i bilaga III, s. 45.

Transport:

På transportområdet har EU ett uppenbart intresse av både sjöfarts- och luftfartsförbindelser med Sydostasien. Problemet för sjösäkerheten i Sydostasien har direkt inverkan på regionens ekonomiska välbefinnande liksom för dess handelspartner, bl.a. EU. Det skulle därför vara förnuftigt att inleda en dialog mellan regionerna om strategier för att förbättra sjösäkerheten. På lufttransportområdet inleder nu EU utvecklingen av en gemensam internationell lufttransportpolitik och kommer att försöka intensifiera förbindelserna med regionen för att ge flygbolagen och deras passagerare utökade möjligheter. Samarbetet bör också fortsätta på området flygsäkerhet och luftvärdighet. Listan över transportfrågor som föreslås för dialog och samarbete återfinns i bilaga III, s. 45-47.

Informationssamhället:

Informationstekniken och elektroniska kommunikationsnät och -tjänster förstärker den ekonomiska och sociala utvecklingen och utvecklingen av ett informationssamhälle. Länderna i Sydostasien och Asean ägnar avsevärd uppmärksamhet åt att bygga upp ett informationssamhälle och är angelägna om att stimulera konkret samarbete på detta område, som de menar kan bidra till öka handeln, förbättra den sociala sammanhållningen och de kulturella banden och ge ekonomisk tillväxt. En närmare samordning och samarbete mellan EU:s och Sydasiens politik skulle gagna båda regionernas ekonomiska utveckling. Närmare uppgifter om föreslagen dialog och samarbete om informationssamhället återfinns i bilaga III, s. 47.

Statistik:

Om man skall kunna nå dessa mål behövs det tillförlitlig, harmoniserad och exakt statistik för att genomföra och utvärdera de viktigaste politiska åtgärderna, särskilt när det gäller frågor som rör ekonomi och handel (utrikeshandel, utländska direktinvesteringar) (se bilaga III, s. 47-48).

Vid behov kan man utarbeta strategier och vidta åtgärder för att förbättra de statistiska systemen på regional (Asean) och nationell nivå.

4. Se till att de institutionella ramarna och resurserna är tillräckliga

För att föra en dialog om politikens inriktning behöver EU och Sydostasien en riktig institutionell ram, som de bör utnyttja optimalt. Likaså bör de använda tillgängliga resurser på bästa sätt..

a) Regional kontra bilateral institutionell ram

Vid sidan av de bilaterala förbindelser som EU:s medlemsstater har med länder i Sydostasien kan den övergripande strukturen i förbindelserna mellan EU och Sydostasien beskrivas på följande sätt:

- Ett gammalt regionalt avtal mellan EG och Asean utan någon realistisk möjlighet till omförhandling utgör fortfarande en relativt fungerande om än ofullständig institutionell ram för samarbete³². Den politiska dialogen sköts vid möten varje halvår mellan utrikesministrarna i EU och Asean medan den ekonomiska dialogen förs vid regelbundna möten mellan regionernas finansministrar. Arbetet inom EG-Aseanavtalet sker genom en gemensam samarbetskommitté med högre tjänstemän, med stöd av ett stort antal underkommittéer på teknisk nivå om frågor alltifrån handel till narkotika.
- Tre bilaterala ”tredje generationens” avtal ingicks med Vietnam år 1996 och Kambodja och Laos år 1999, när dessa länder fortfarande stod utanför Asean. Avtalen omfattar fler områden och innehåller mer detaljerade bestämmelser än det regionala avtalet mellan EG och Asean. I synnerhet innehåller de den s.k. klausulen om väsentlig beståndsdel om att parterna förbinder sig att respektera mänskliga rättigheter och demokratiska principer. Andra bestämmelser gäller immateriella rättigheter, miljön, information och kontroll av drogmissbruk, vilka inte täcks alls i EG-Aseanavtalet.
- De bilaterala kontakterna med övriga länder i regionen hanteras på ett pragmatiskt sätt, t.ex. genom särskilda möten mellan högre tjänstemän och andra möten, eftersom det saknas en specifik rättslig grund för dessa. Dessa särskilda möten täcker emellertid inte nödvändigtvis alla frågor av intresse för de båda parterna.
- EU:s deltagande som partner i dialogen – med tre parter - i Asean:s regionala forum (ARF), där asiatiska länder och andra stormakter träffas för att diskutera säkerhetsfrågor i Asien och Stillahavsområdet.
- Deltagandet av sju av Aseanländerna i den asiatiska delen av ASEM tillsammans med Kina, Japan och Korea.

Även om det är önskvärt att modernisera det befintliga avtalet mellan EG och Asean är det för närvarande inte möjligt³³. Samarbetet på regional nivå kan – så långt det är möjligt – fortsätta att bygga på strukturen och bestämmelserna i det nuvarande avtalet, vid behov i kombination med förklaringar som antas av ministermötena mellan EU och Asean.

För att det skall skapas ny dynamik i förbindelserna med Sydostasien krävs det också att de bilaterala förbindelserna med länderna i regionen förstärks. När det gäller flera av länderna i Sydostasien hindras samarbete på bilateral nivå av att det saknas gemensamt beslutade ramar för politisk dialog och samarbete. Nya bilaterala avtal skulle tillhandahålla den nödvändiga referensramen, stärka bandet mellan den politiska dialogen och samarbetet och förbättra utsikterna att kunna genomföra lämpliga och effektiva utvecklingsinsatser i vart och ett av de berörda länderna. En sådan förstärkning av de bilaterala kontakterna i regionen skulle också svara mot en önskan i flera av regionens länder. Kommissionen föreslår därför att samråd skall inledas med de länder i regionen som har uttryckt sitt intresse.

<i>Regional kontra bilateral institutionell ram:</i>

³² Avtalet trädde i kraft år 1980 och har en relativt begränsad räckvidd. Det föreskriver behandling som mest gynnad nation i handeln mellan de båda regionerna, ett åtagande om gemensamma åtgärder för att förbättra förbindelserna i fråga om handel, investeringar och vetenskapligt utbyte och några bestämmelser om utvecklingssamarbete.

³³ EU:s gemensamma ståndpunkt om Burma/Myanmar förhindrar i praktiken att nya avtalsförbindelser ingås med landet eller med Asean där Burma/Myanmar blev medlem 1997.

- 1980 års regionala avtal mellan EG och Asean kan inte omförhandlas, men nuvarande avtal kan fortfarande utgöra en ram för dialog och samarbete i en del sektorer, särskilt handelsrelaterade
- Tredje generationens avtal med intresserade länder i Sydostasien kan komplettera nätverket av bilaterala samarbetsavtal i regionen.

b) Optimal användning av den institutionella ramen och tillgängliga resurser

Frågan kvarstår hur man bäst skall använda den institutionella ramen och de knappa resurserna. Det bästa svaret är att flexibelt och pragmatiskt bedöma hur och på vilken nivå (bilateral/regional) man skall gå fram i varje sektor av gemensamt intresse, enligt följande kriterier:

- Politisk och institutionell genomförbarhet
- Uppnående av maximal effekt
- Efterfrågan från regionen eller landet
- Bästa möjliga användning av tillgängliga resurser.

På ministernivå ger de regelbundna mötena mellan utrikesministrarna i EU och Asean strategisk vägledning för framsteg i den politiska dialogen. Toppmötena och ministermötena inom ASEM och ministermötena inom ARF är utmärkta tillfällen att diskutera globala frågor och säkerhetsfrågor. Vid sina samrådsmöten kan finansministrarna i Asean och EU fortsätta att diskutera multilaterala och regionala frågor som rör handel och ekonomi, följa upp framstegen och ge övergripande vägledning till TREATI.

I största möjliga utsträckning bör parterna i EU och Sydostasien försöka undvika att ta upp samma frågor på dagordningen i de olika forumen. Båda sidor bör enas om att införa en viss grad av specialisering för varje forum inom breda ämnesområden. Om man undviker onödiga upprepningar skulle intresset för varje möte stärkas vilket skulle bidra till att få största möjliga närvaro vid dessa möten.

På tjänstemannanivå bör EU:s och Aseans gemensamma samarbetskommitté huvudsakligen koncentrera sig på följande:

- Välja ut ämnen för den regionala dialogen, anpassa arbetsgruppens struktur till detta och följa utvecklingen
- Ge övergripande vägledning för samarbetet mellan EU och Asean, särskilt när det gäller stöd till Aseans integrationsansträngningar
- Den övergripande tillämpningen av avtalet mellan EG och Asean.

De tre officiella bilaterala gemensamma kommissionerna med arbetsgrupper kommer att fortsätta att styra genomförandet av gällande bilaterala avtal, medan informella bilaterala högre tjänstemannamöten med arbetsgrupper kommer att inriktas på förhandlingar och genomförande av de nya bilaterala avtalen, och tjänstemannamötena kommer att ombildas till gemensamma kommissioner när avtalen väl ingåtts.

I och med öppnandet av fyra nya delegationer (Kambodja, Laos, Malaysia, Singapore) kommer kommissionen att vara företräd i alla Aseanländerna utom Burma/Myanmar och Brunei. Denna ökade närvaro i regionen kommer tillsammans med den så kallade decentraliseringen³⁴, att leda till betydande nya resurser som i hög grad kan underlätta stärkandet av både regionala och bilaterala förbindelser.

Initiativ som TREATI och andra regionala/bilaterala dialoger och samarbete om sektoriella frågor kommer att kräva ökat engagemang och större mänskliga och finansiella resurser. Det är nödvändigt att öka deltagandet av personal från kommissionens olika tjänsteavdelningar, bl.a. delegationerna, för att stödja dessa nya mål. Många frågor är av specialiserad natur vilket kommer att kräva att tjänstemän besöker regionen i framtiden för att aktivt förbättra kommunikationen och informationsutbytet med lokala tjänstemän, särskilt i frågor om EU:s politik.

Kommissionen har lagt ett förslag om en ny förordning för att skapa en reviderad rättslig grund för EU:s samarbete med Asien³⁵. Denna nya rambestämmelse syftar till att förstärka dialogen mellan kommissionen och EU:s medlemsstater om planeringen av samarbetsstrategin och att åstadkomma att projekt och program kan genomföras snabbare. Den tillför också rättslig kontinuitet till systemen med strategidokument och vägledande program, som aktiverar alla rättsliga instrument som finns för att stödja varje enskilt land och region. Kommissionen slutförde år 2002 strategidokumentet och de vägledande programmen för alla enskilda stödberättigade länder i Sydostasien, och samarbetsplaneringen för Asean kommer att bli klar vid slutet av 2003. Eftersom de finansiella resurserna för regionen troligen kommer att vara stabila under förutsebar tid garanterar strategidokumentet och de vägledande programmen generellt att kvaliteten och effektiviteten hos EU:s bistånd i regionen förbättras. I bilaga IV beskrivs den nuvarande ramen för samarbete med Sydostasien.

Till sist kommer kommissionen och Europeiska investeringsbanken (EIB) att försöka nå större synergieffekter i sina insatser i regionen (se bilaga V). För de länder i Sydostasien som ännu inte har ramavtal med EIB kommer kommissionen att stödja att sådana ingås för att utvidga EIB:s direktlåneverksamhet i regionen. Kommissionen kommer också att uppmuntra inrättandet av anslagsposter för projekt som är för små för direkt EIB-finansiering. EIB och kommissionen kommer att samordna sina strategier, särskilt när det gäller prioriterade sektorer. EIB överväger att placera en regional företrädare i Bangkok för att övervaka bankens åtgärder i Sydostasien.

Använda den institutionella ramen på bästa sätt:

- EU:s och Aseans ministermöten för regional politisk dialog
- ASEM:s toppmöte och ministermöte och ARF:s ministermöte för globala frågor och säkerhetsfrågor
- Aseans och EG:s finansministersamråd kan fortsätta att diskutera multilaterala och regionala ekonomiska och handelsrelaterade frågor samt följa upp utvecklingen och ge

³⁴ De delegationer som arbetar med genomförandet av EU:s utvecklingsbistånd har av Bryssel fått större självständighet när det gäller att bestämma och genomföra program och att förvalta dem kontraktuellt och finansiellt. De berörda delegationerna har fått motsvarande personalförstärkning.

³⁵ KOM (2002) 340, av den 2 juli 2002; Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemenskapens samarbete med länderna i Asien och Latinamerika.

TREATI övergripande vägledning.

- Officiell bilateral institutionell ram för genomförande av avtal
- Använda tillgängliga resurser på bästa sätt
- Dra fördel av det nyligen inrättade nätverket av kommissionens delegationer i Sydostasien
- Eftersom de finansiella resurserna troligen kommer att vara stabila, förbättra kvaliteten och det tidsmässiga genomförandet av EU:s externa bistånd till regionen genom bättre fleråriga strategiska program och överflyttning av beslutsfattandet till fältet
- Försöka uppnå bättre synergieffekter mellan EIB och kommissionen i regionen genom samordning av strategier och möjligen av finansiella instrument.

5. Lansera en ny synlighetsstrategi för ett förbättrat partnerskap

I meddelandet från september 2001 om *”Europa och Asien, en strategisk ram för förbättrade partnerskap”* konstateras att mycket återstår att göra för att öka den ömsesidiga medvetenheten mellan Asien och Europa, inte bara mellan regeringar, akademiker och affärskretsar utan också bland vanliga medborgare.

Insatser har gjorts och bör intensifieras på områdena akademiskt, vetenskapligt och kulturellt utbyte. Kontakterna med det civila samhället och ungdomsorganisationer bör också stödjas aktivt och utvecklas.

Dessutom måste vanliga medborgare i Europa och Sydostasien uppmuntras att lära sig mera om varandra än de traditionella klichéerna. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör genomföra samordnade kampanjer för att förklara hur Europeiska unionen fungerar och vilken roll den spelar i världen och för att främja det nya partnerskapet med Sydostasien. Europeiska kommissionen kommer att lansera ett strukturerat kommunikationsinitiativ som står öppet för medlemsstaternas deltagande och som innehåller följande aspekter:

- Ett begränsat antal nyckelbudskap som presenteras på ett samordnat sätt bör bidra till att förbättra Sydostasiens uppfattning om EU och gynna förbindelserna mellan EU och Sydostasien.

I Asien kan målgruppen vara bl.a. opinionsbildare, media, universitet, affärs- och regeringsskretsar, i Europa unga medborgare, affärskretsar och opinionsbildare.

Det förstärkta nätverket av EU-delegationer i regionen bör delta fullt ut i detta kommunikationsinitiativ i nära samarbete med medlemsstaternas kontor.

Särskilt informationsmaterial och åtgärds paket för regionen bör tas fram för att användas av EU:s delegationer och utsända tjänstemän från Bryssel.

Denna strategi bör också stödjas av ett antal olika informationsprodukter och evenemang, bl.a. EU-filmfestivaler, universitetsmässor och broschyrer både i elektronisk form och på papper om specifika frågor som är centrala i förbindelserna mellan EU och Sydostasien.

EU:s synlighetsstrategi i Sydostasien:

- Nå ut inte bara till regeringar och akademiker- och affärskretsar utan också till vanliga medborgare genom media och opinionsbildare
- Bygga på ett begränsat antal nyckelbudskap
- Använda experter och alla tillgängliga mänskliga resurser från Bryssel och delegationerna
- Öppna aktiviteter och evenemang för medlemsstaterna

6. Slutsatser

I detta meddelande föreslås att det skall skapas ny dynamik i förbindelserna mellan EU och Aseanländerna i Sydostasien på grundval av gemensamma värderingar och gemensamma politiska och ekonomiska intressen, på det sätt som beskrivs ovan. I slutsatserna vill vi framhäva några av den föreslagna strategins starka sidor och fästa uppmärksamheten på några av de faktorer som kommer att bidra till att den blir framgångsrik.

Det viktigaste är förslaget om att skapa en *ram* för bilaterala avtal som kommer att möjliggöra antagandet av en modernare dagordning – som går utöver utvecklingssamarbete och in på politiska och ekonomiska områden. Detta är i linje med Europeiska unionens holistiska syn på samarbetet med tredje land: dvs. frågor om handel och investeringar hänger intimt ihop med frågor om god samhällsstyrning, demokrati, respekt för mänskliga rättigheter, minskning av fattigdomen och rättssäkerhet. Med tanke på olikheterna mellan länderna i regionen är den nya mekanismens *flexibilitet* en stor tillgång, som går ut på att nå framgång hellre än att vara restriktiv. Ett exempel är den pragmatiska synen på hur man skall avgöra vilken nivå som varje sektorsfråga skall ligga på i vart och ett av länderna, man skall alltså inte dogmatiskt bestämma sig för ett enbart regionalt eller bilateralt system. För det tredje är de strategiska prioriteringar som redovisas i meddelandet inbördes förstärkande så att verkan av helheten blir större än summan av strategierna.

Två centrala faktorer förutom kommissionens insatser kommer att avgöra denna strategis framgång. Medlemsstaterna uppmanas att aktivt bidra till EU:s insatser i Sydostasien, särskilt de medlemsstater som har upprätthållit eller utvecklat nära förbindelser med regionen. Alla bör förvänta sig att skörda frukterna av den åstadkomna förbättringen av förbindelserna med en ekonomiskt dynamisk region. Likaså beror mycket på våra Sydostasienpartners villighet att på bästa sätt utnyttja de instrument som EU inrättar. Det kan inte sättas ifråga att det ömsesidiga intresset för båda regionerna ligger i att länderna i Sydostasien har ett stort intresse av och delaktighet i samarbetsprogrammen och går in för att förbättra sina förbindelser med EU genom en dialog på både bilateral och regional nivå.

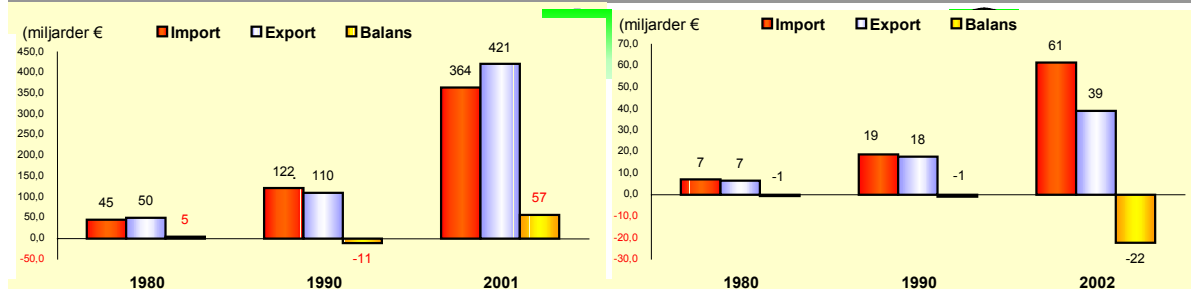
Bilagor:

- I   Siffror för handeln mellan EU och Sydostasien**
- II   TREATI**
- III   Meny för en stärkt dialog med Sydostasien**
- IV   Aktuell ram för samarbetet med Sydostasien**
- V   EIB**

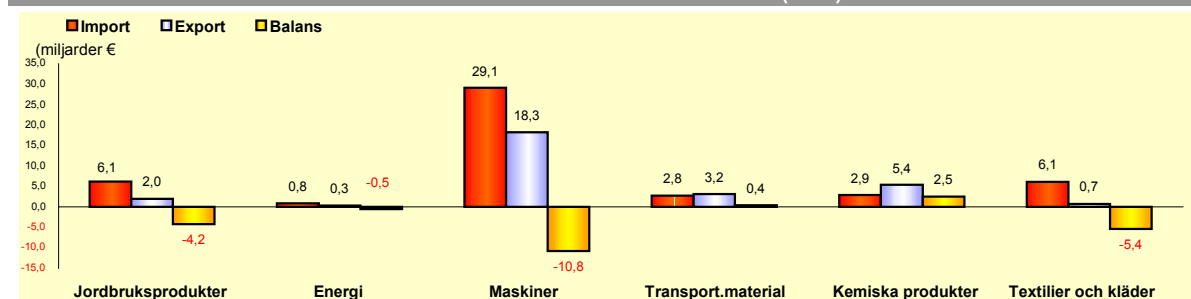
Befolkning:	2002	539 Miljoner euro	
Area: (1000km ²)	2002	4.480	Utlandsskuld: 2000 (Miljoner euro) 538.148
Bruttonationalprodukt	2002	656 Miljarder euro	
BNP per Capita	2002	1.217 euro	

ASEAN VÄRLDSVARUHANDEL

EU:s VARUHANDEL MED ASEAN

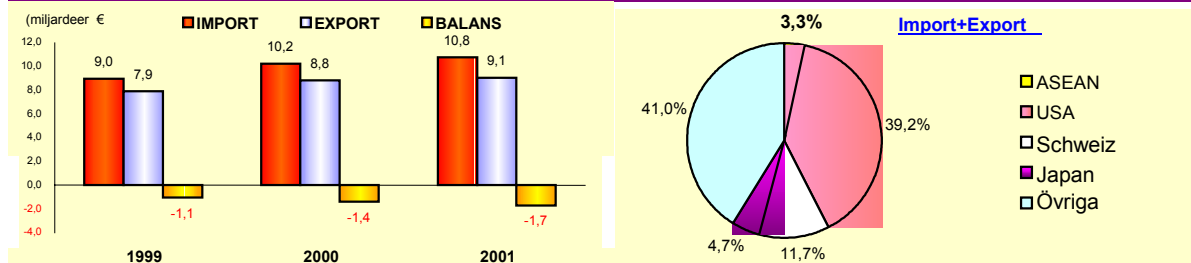

EU: VARUHANDEL MED ASEAN PER PRODUKT (2002)

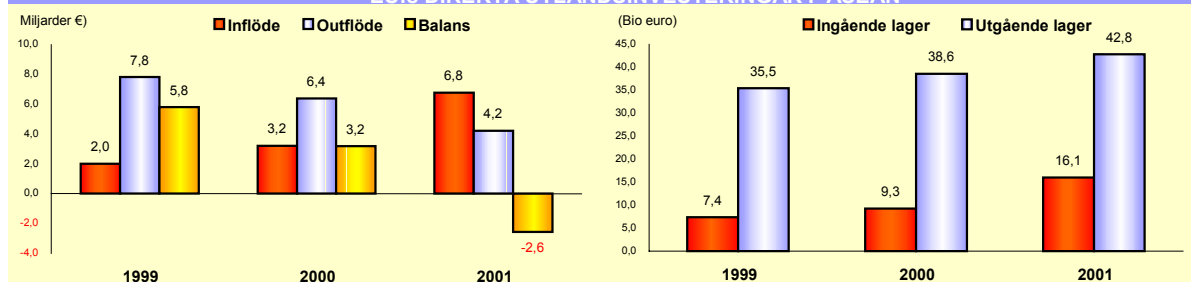

EU:s HANDEL MED TJÄNSTER I ASEAN

ASEAN:s ANDEL AV EU:s HANDEL MED TJÄNSTER

EU:s DIREKTA UTLANDSINVESTERINGAR I ASEAN

ASEAN : Brunei, Kambodja, Indonesia, Laos, Malaysia, Myanmar, Filippinerna, Singapore, Thailand, Vietnam

EU:s HANDEL MED SYDOSTASIEN										
	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
I miljarder EURO										
EU export *	6 520	17 675	34 128	37 185	44 912	30 589	31 106	40 376	42 733	39 034
EU import *	7 140	18 652	39 337	42 548	45 915	52 511	55 201	71 112	66 247	61 360
EU balans	(620)	(977)	(5 208)	(5 363)	(1 003)	(21 922)	(24 095)	(30 736)	(23 514)	(22 326)

*Länderna i Sydostasien: Brunei, Kambodja, Indonesien, Laos, Myanmar/Burma, Filippinerna, Singapore, Thailand, Vietnam
Källa: Eurostat

Aseans handel med Europeiska unionen per land (1993-2001)

Aseans export till EU per land
(Värden i tusentals US \$)

Land	Export								
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Brunei Darussalam	-	19.900,0	18.648,0	28.460,2	386,1	10.115,4	194,7	17.354,2	12.335,5
Kambodja	-	-	-	-	-	-	-	230.601,9	321.324,5
Indonesie	5.392.081,9	5.788.040,6	6.760.272,0	10.335.910,2	7.825.393,6	7.765.177,2	7.082.260,1	8.665.579,2	7.735.053,4
Malaysia	6.965.170,9	7.937.949,5	9.602.242,6	8.970.506,8	6.806.921,2	8.022.047,3	14.780.702,7	17.535.114,5	15.439.847,3
Myanmar	-	-	-	-	-	-	73.623,4	106.860,9	220.846,9
Filippinerna	2.012.615,5	2.352.401,4	3.056.440,5	3.594.879,8	4.539.413,4	5.992.865,9	6.777.189,8	6.822.838,6	6.194.816,4
Singapore	10.795.308,6	12.369.811,1	14.012.994,6	15.249.475,2	17.852.475,5	17.380.841,3	17.161.406,1	18.646.882,4	16.250.825,1
Thailand	6.226.369,1	6.728.252,4	10.835.324,2	8.746.771,6	9.062.132,8	6.972.545,2	9.849.572,3	8.727.079,6	10.506.398,1
TOTAL	31.391.546,0	35.196.355,0	44.285.921,9	46.926.003,8	46.086.722,6	46.143.592,3	55.724.949,1	60.752.311,3	56.681.447,2

Aseans import till EU per land
(Värde i tusentals US \$)

Land	Import								
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Brunei Darussalam	-	364.901,4	354.778,0	482.892,5	441.628,4	228.294,1	327.120,6	144.533,9	197.335,1
Kambodja	-	-	-	-	-	-	-	92.181,1	26.557,7
Indonesie	6.650.703,3	7.225.435,7	8.175.230,7	14.539.363,2	8.331.191,4	5.822.654,5	3.798.107,3	4.161.095,6	4.042.864,6
Malaysia	5.748.404,4	8.625.552,1	10.879.040,3	10.506.623,0	9.990.565,1	5.992.075,9	8.840.682,4	10.092.947,8	11.291.292,2
Myanmar	-	-	-	-	-	-	33.993,6	73.994,5	93.795,7
Filippinerna	1.945.611,4	2.364.065,3	2.385.909,1	3.638.733,3	4.240.987,5	2.826.464,5	2.786.104,1	2.974.202,2	2.751.854,2
Singapore	10.612.723,7	12.779.752,1	14.677.137,3	17.868.187,4	19.061.522,3	14.096.996,2	14.124.491,0	15.251.405,6	13.673.983,6
Thailand	6.864.939,2	7.369.627,5	9.920.674,1	10.344.707,6	8.943.919,2	4.289.648,1	4.799.044,2	6.167.526,7	7.600.646,6
TOTALT	31.822.382,0	38.729.334,1	46.392.769,5	57.380.507,0	51.009.813,9	33.256.133,3	34.709.543,2	38.957.887,4	39.678.329,7

BILAGA II

TREATI

(TRANS REGIONAL EU-ASEAN TRADE INITIATIVE)

I kapitel 2 och kapitel 3.3 presenterades skälen för ett närmare samarbete mellan Asean och EU i handelsfrågor och utformningen i stora drag av det föreslagna nya initiativet *Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI)*.

I denna bilaga redogörs för detta initiativ. Liknande strategier håller på att utarbetas med Europeiska unionens övriga handelspartner, bl.a. Mercosur och Kanada, men denna bilaga riktar in sig på Aseans unika situation och behov.

För att stödja Aseans egna ansträngningar för att uppnå ökad integration på det ekonomiska området och mot bakgrund av Aseanländernas gemensamma handelsintressen samt de mervärden som kan erhållas genom utbyte av erfarenheter och information i ett större forum, liksom vikten av att skapa skalekonomier och kunna spara resurser på båda sidorna bör samarbetet mellan EU och Aseanländerna i handelsfrågor där så är möjligt äga rum regionalt (*region-till-region*).

Med den stora mångfald som finns inom Asean, särskilt vad gäller de olika utvecklingsnivåerna och prioriteringarna, krävs att en *flexibel ram* skapas. Inom en sådan skulle varje sydostasiatiskt land kunna göra ett urval bland flera gemensamt fastställda och överenskomna verksamheter, som berör olika områden i fråga om handel och investeringsmöjligheter – standarder för jordbruks- och industriprodukter, tullförfaranden, immateriella rättigheter, tjänster etc. - och välja att samarbeta på vart och ett av områdena när de så önskar. Inom denna gemensamt avtalade ram skulle en verksamhet kunna starta med deltagande av två eller fler Aseanländer och sedan successivt utvidgas mot det slutliga målet att få alla länder att delta på likvärdiga villkor.

De nya bilaterala avtal som sluts mellan Europeiska unionen och länderna i Sydostasien bör vara inriktade på en bilateral dialog om ekonomiska frågor som skall kompletteras genom en dialogmekanism som omfattar EU och fler än två Aseanländer ('EU + x'). En gemensam ministerförklaring under det befintliga samarbetsavtalet mellan EU och Asean kunde uttrycka EU:s och de sydostasiatiska ländernas vilja att dra så stor nytta av formeln EU + x' som möjligt. Den gemensamma samarbetskommittén EG-Aseans underkommitté för handelsfrågor kan ansvara för den operativa förvaltningen.

För att ytterligare kunna jämk ihop olika preferenser kan viss verksamhet delas in i faser så att länderna får möjlighet att gradvis intensifiera sitt samarbete. Inledningsvis kan man genomföra åtgärder för att skapa ömsesidigt förtroende och lära sig varandras system. Därefter kan man undersöka vad man har gemensamt och vilka olikheter och begränsningar som finns, för att därefter gå vidare genom att kartlägga gynnsamma sektorer för ett närmare samarbete så att man gradvis bygger upp en grund för mera omfattande åtaganden mellan de båda regionerna i framtiden.

Varje land bör utveckla sin egen färdplan inom den regionala ramen, utarbeta resultatinriktade planer och delta i de olika verksamheterna inom en given tidsram.

En nära samordning med pågående åtgärder på regional och bilateral nivå mellan EU och Asean som gäller handelsrelaterat tekniskt bistånd och kapacitetssuppletering kommer att behövas för att se till att åtgärder och resultat stöder och kompletterar varandra. Initiativet bör främja kontakterna mellan ekonomiska aktörer i EU och Asean, och därför måste den privata sektorn på båda sidorna delta vid fastställandet och genomförandet av de olika åtgärderna; särskild uppmärksamhet måste också i förekommande fall ägnas åt de små och medelstora företagen. Åtgärderna bör också öka de mer utvecklade Aseanländernas förmåga att ge mera stöd till övriga länder, i linje med *Initiative for ASEAN Integration (IAI)*.

TREATI:s framgång kommer till stor del att bero på de mänskliga och finansiella resurser som båda sidorna är villiga att ställa till förfogande, liksom den flexibilitet som kan uppnås genom att jämkas ihop enskilda behov och intressen inom en övergripande och sammanhängande ram.

På senare år har EU:s förhållningssätt till handelspolitiken utvecklats när det gäller räckvidd och ambitionsnivå både i fråga om att avreglera och skapa nya bestämmelser för handel och investeringar. För att dra nytta av fördelarna med potentiella handelsavtal mellan EU och Asean i framtiden skulle det därför krävas ett intensivt samarbete om icke-tariffära åtgärder, särskilt på lagreglerade områden, vilket går långt utöver ett avskaffande av tullar.

Det föreslagna TREATI-initiativet skulle därför skapa en stabil, förutsägbar och tydlig ram för våra framtida handelsförbindelser, främja ett enhetligt regelverk och säkerställa den nödvändiga integration som Asean behöver för att utveckla sin egen gemensamma utrikeshandelspolitik. *TREATI* skulle på så sätt kunna bereda väg för ett regionalt förmånsavtal om handeln i framtiden, så snart den pågående multilaterala förhandlingsrundan om handeln slutförts på ett framgångsrikt sätt och gjort det möjligt för båda sidorna att visa sitt engagemang för en gradvis avreglering av handeln och avskaffande av protektionistiska åtgärder. Det är bara i det läget som det kommer att bli möjligt att bedöma möjligheterna att så småningom gå vidare tillsammans, med sikte på avreglering och harmonisering av lagstiftningen – på grundval av "WTO-plusprincipen".

Möjliga inslag i en åtgärdsplan för handeln

Punkt 3.5 i meddelandet innehåller en förteckning över områden där Asean och EU skulle kunna ha ett närmare samarbete och från vilken de kan välja vilka teman som bör diskuteras inom ramen för TREATI. Dessa teman kan inbegripa industristandarder, tullar, handel och miljö, investeringar, konkurrens, e-handel, informationssamhällets tjänster samt sanitära och fytosanitära frågor.

BILAGA III

MENY FÖR EN FÖRSTÄRKT DIALOG

MED SYDOSTASIEN

Denna bilaga innehåller ett stort antal områden på vilka båda sidor kan besluta att antingen inleda eller intensifiera dialog eller samarbete. Informella samråd bör göra det möjligt för parterna att identifiera sådana sektorer och fastställa målen för och omfattningen av sitt samarbete (regionalt och/eller bilateralt: informationsutbyte; samarbete och harmonisering på lagstiftningsområdet; tekniskt och ekonomiskt bistånd etc.).

Ekonomi- och handelsfrågor

Sanitära och fytosanitära frågor:

Nuvarande situation

Sanitära och fytosanitära frågor är särskilt intressanta för många av de länder i Sydostasien som exporterar livsmedel till den europeiska marknaden och som måste följa europeisk standard.

Utvalda frågor

Det finns behov av att stärka parternas förmåga att rätta sig efter sanitära och fytosanitära standarder och att tillhandahålla lämpliga åtgärder för tekniskt bistånd.

Förslag på åtgärder

Verklig dialog och samarbete om sanitära och fytosanitära frågor bör

- omfatta utbyte av information om förfaranden för lagstiftning, certifiering och inspektion,
- utveckla en bättre förståelse för konsumentskyddskraven och
- förbättra förståelsen för parternas politik på området.

Det tekniska biståndet på området bör innehålla både regionala och bilaterala inslag som är väl samordnade.

Samarbete om lagstiftningen om industriprodukter:

Nuvarande situation

Europeiska gemenskapen vill stärka samarbetet med länderna i Sydostasien när det gäller lagstiftningen om industriprodukter för att underlätta handeln utan att sänka nivån på skyddet för hälsa, säkerhet och miljö samt på konsumentskyddet.

Utvalda frågor

Nyckelfrågor är att öka konkurrensen och överbrygga klyftorna vad gäller standarder, förfaranden för bedömning av överensstämmelse samt tekniska föreskrifter. Valet av rätt slags regleringsinstrument kommer att vara beroende av marknadernas särskilda egenskaper,

lagstiftningsklimatet i de berörda länderna och viljan från industriernas, lagstiftarnas och övriga intressenters sida att nå de överenskomna målen.

Förslag på åtgärder

Dialogen bör syfta till att främja

- konvergens och harmonisering på lagstiftningsområdet, inklusive samarbete på standardiseringsområdet
- partiell, frivillig: lindrat eller mindre formellt förfarande för ömsesidigt erkännande (t.ex. när det gäller ackreditering och laboratorier) och vid behov erkännande av ekvivalens
- internationell standardisering.

Tekniskt bistånd kan ges till stöd för dialog på prioriterade områden och genom en väl avvägd kombination av regionala och bilaterala inslag.

Tullar:

Nuvarande situation

Handeln mellan de två regionerna hämmas av ett relativt komplicerat och tungrovt förfarande för tullklarering.

Utvalda frågor

Det är nödvändigt att gå in för att förenkla och förbättra tullförfarandena för att minimera riskerna och maximera möjligheterna så att tullklareringen mellan de båda regionerna underlättas.

Förslag på åtgärder

- Regionala och bilaterala dialoger bör syfta till att identifiera konkreta åtgärder för att förbättra förfarandena.
- Kommissionen är beredd att sluta avtal om tullsamarbete med de länder i Sydostasien som är intresserade.

Investeringar:

Nuvarande situation

Investeringsflödena är osmidiga.

Utvalda frågor

Det förekommer diskriminerande bestämmelser.

Förslag på åtgärder

Skapa en tvåvägsdialog om investeringar för att

- öka förståelsen för och samarbetet om investeringsfrågor,

- undersöka administrativa metoder för att underlätta investeringsflödena
- främja stabila, tydliga, öppna och icke-diskriminerande regler för investerare.

Ett eventuellt bistånd på området bör innehålla

- väl samordnade regionala och bilaterala inslag
- ett nätbaserat hjälpmedel med möjlighet till support i varje region för att ge omfattande information och rådgivning i olika frågor om handel och investeringar och som riktas till den privata sektorn ("One-stop shop-konceptet").
- ASIA-Invest II-programmet, som kan bidra till denna

Konkurrens:

Nuvarande situation

Inhemska konkurrensbegränsningar försämrar eller eliminerar den gynnsamma effekten av en gradvis avreglering av handeln.

Utvalda frågor

Konkurrenslagstiftningens roll för Aseans funktion och för att skapa ett område med gemensamt välstånd är central: regler bidrar till att säkerställa ett öppet klimat och ökar näringslivets förtroende för lagstiftningen.

Förslag på åtgärder

Kommissionen är beredd att

- inleda en dialog med befintliga och nya konkurrensorgan i regionen om konkurrenspolitikens genomförande
- samarbeta med konkurrensmyndigheter i regionen för att öka deras förmåga att effektivt övervaka efterlevnaden av konkurrenslagstiftning och -politik
- överväga att via sina delegationer i regionen främja åtgärder för att nå ovanstående mål

Elektronisk handel – informationssamhället

Nuvarande situation

EU och länderna i Sydostasien har redan inlett en rad dialog- och samarbetsåtgärder på området elektronisk handel och informationssamhället. Båda regionerna strävar efter att se till att de kan delta i den globala informationsekonomin.

Vid **ASEM:s e-handelsseminarier** 2001-2002 fick lagstiftarna i ASEM-länderna rekommendationer om hur de genom lagstiftning kan skapa en miljö som gynnar snabb tillväxt av den elektroniska handeln mellan länderna i ASEM. Vid en annan **ASEM-konferens om globalisering och informations- och kommunikationsteknik** i mars 2003 redogjorde EU för sitt koncept för det elektroniska Europa (eEurope) och samarbetet mellan EU och Asien inom ramen för informationssamhället. En uppföljningskonferens som planeras äga rum i Vietnam har utformats för att ge inspiration till ASEM:s toppmöte i Hanoi i oktober 2004. För att stimulera informationstekniken inom forskning och utveckling och samarbete inom näringslivet håller för närvarande **EU-**

Sydostasiens forum om informationssamhället på att förberedas till år 2006 i Bangkok. Ett samarbetsprojekt mellan EU och Asien har inletts på området infrastruktur för höghastighetskommunikation. Med stöd av IST-programmet och parallellt med handlingsplanen för *eEurope* har en stomme för den nya generationens informationsteknik lanserats för forskningskommunikation (**GEANT**). Inom ramen för genomförandet av sitt **eSociety Programme** har Singapores regering år 2002 inlett samtal med Europeiska gemenskapen på kommissionsnivå om lagstiftnings- och teknikkraven för att utveckla informationssamhället.

Utvalda frågor

Den särskilda arbetsgruppen **eAsean** skapades 1999 för att utarbeta en bred och uttömmande åtgärdsplan för ett elektroniskt handelsområde inom Asean och göra det möjligt för Aseanländerna att konkurrera i den globala informationsekonomin. Denna arbetsgrupp skall undersöka vilken teknisk, rättslig, logistisk, social och ekonomisk infrastruktur som behövs för att lägga grunden för Aseans konkurrenskraft under 2000-talet.

Förslag på åtgärder

En verklig dialog skall även omfatta mer detaljerade frågor och främst föras på regional nivå mellan Aseans och ASEM:s medlemmar.

Konkreta samarbetsåtgärder bör omfatta

- integrering av utvecklingsländerna i Sydostasien i den globala marknaden för e-handel genom instrument som ITK-programmet för Asien (*Asia IT&C programme*) och programmet för informationssamhället (**Information Society Programme-IST**).
- en uppbyggnad av strategiska regionala nät som skall länkas samman med GEANT. För detta ändamål avser Europeiska gemenskapen att hitta former för att även ansluta *Trans-Eurasia Information Network* (TEIN) – som för närvarande förbinder GEANT och Korea – med Sydostasien.

Tjänster:

Nuvarande situation

Tjänster spelar en allt större roll för utvecklingen och diversifieringen av de europeiska och asiatiska ekonomierna.

Utvalda frågor

Det finns ett behov av att förbättra konkurrenskraften i Aseanländernas tjänstesektor och att underlätta för dem att delta i världshandeln med tjänster på ett sätt som är förenligt med hållbar utveckling.

Förslag på åtgärder

Ett dialogförfarande bör inledas mellan de båda regionerna om

- lagstiftningen
- marknadstillträde inom ramen för det multilaterala allmänna tjänsteavtalet GATS
- tillgång till kapital och teknik

- främjande av handeln med tjänster mellan de båda regionerna och på marknader i tredje land

Offentlig upphandling:

Nuvarande situation

Det finns utrymme för förbättringar när det gäller öppenheten och de icke-diskriminerande inslagen i den offentliga upphandlingspolitiken i de flesta länder i Sydostasien.

Utvalda frågor

Det finns ett akut behov av att förbättra förståelsen för den olika synen på offentlig upphandling i de båda regionerna i syfte att eventuellt öppna marknaderna för varandra.

Förslag på åtgärder

De regionala och bilaterala dialogerna bör undersöka möjligheterna till ömsesidiga, öppna, icke-diskriminerande och överblickbara förfaranden för statlig och offentlig upphandling på alla nivåer.

Immaterialrätt:

Nuvarande situation

Ett verkligt skydd för industriella och immateriella rättigheter är en förutsättning för utländska direktinvesteringar och dithörande tekniköverföring i många ekonomiska sektorer.

Utvalda frågor

Båda regionerna måste – inom ramen för sin lagar och andra författningar – erbjuda lämpligt och effektivt skydd för immateriella och industriella rättigheter i enlighet med högsta internationella standard och avtal, inklusive effektiva medel för att se till att dessa rättigheter respekteras.

Förslag på åtgärder

- Dialog och samarbete om immateriella rättigheter måste i första hand föras på regional nivå.
- Frågor om efterlevnad bör emellertid också omfattas av den bilaterala dialogen och samarbetet
- Särskild uppmärksamhet bör ägnas pirattillverkning och varumärkesförfälskning.

Konsumentskydd:

Nuvarande situation

Regeringarna i båda regionerna kommer att känna ett allt större tryck från sina medborgare att ge konsumenterna en hög nivå av skydd och säkerhet. EU har en del viktiga erfarenheter att dela med sig av till Sydostasien.

Utvalda frågor

Det är nödvändigt att förstärka konsumentskyddsaspekten inom alla ekonomiska områden. Det är också nödvändigt att förbättra förståelsen för parternas konsumentskyddspolitik.

Förslag på åtgärder

- En dialog på regional nivå bör gå ut på ett informationsutbyte om båda regionernas regelverk på konsumentskyddsområdet.
- Experthjälp och tekniskt bistånd kan också ställas till förfogande för samarbete på regional eller bilateral nivå.

Industripolitik:

Nuvarande situation

Ekonomiska aktörer i båda regionerna strävar efter att höja sin konkurrenskraft.

Utvalda frågor

Denna strävan efter konkurrenskraft är särskilt känslig för små och medelstora företag som utgör ett av de mest dynamiska och innovativa segmenten i båda regionernas ekonomier.

Förslag på åtgärder

- Dialogen bör på regional och bilateral nivå inriktas på informations- och erfarenhetsutbyte för att skapa rambetingelser för små och medelstora företag att öka sin konkurrenskraft.
- Samarbetet med att sammanföra små och medelstora företag från båda regionerna och särskilt stimulera till överföringar av teknisk mjuk- och hårdvara mellan parterna bör fortsätta.
- Programmet ASIA-Invest II kan bidra till sådana åtgärder.

Rättsliga och inrikes frågor

Migration:

Nuvarande situation

Länder från båda regionerna ställs inför svåra politiska, sociala och ekonomiska frågor som har att göra med migrationsströmmar och förvaltningen av asylsystemen.

Utvalda frågor

Europeiska rådet i Tammerfors underströk att partnerskap med ursprungs- och transitländer kommer att bli en kärnfråga i Europeiska unionens externa politik på migrationsområdet. Europeiska rådet i Sevilla insisterade i juni 2002 på att det i *”alla framtida samarbetsavtal, associeringsavtal eller liknande avtal som Europeiska unionen eller Europeiska gemenskapen ingår, oavsett med vilket land, införs en bestämmelse om gemensam förvaltning av migrationsströmmarna och om obligatoriskt återtagande vid olaglig invandring.”*³⁶. Rådet

---

³⁶ Slutsatserna från Europeiska rådet i Sevilla, 21-22 juni, 2002

antog den 19 maj 2003 slutsatserna om integration av invandringsfrågorna i Europeiska unionens förbindelser med tredje land.

Förslag på åtgärder

- Hanteringen av migrationsströmmarna kommer att integreras i all politisk, ekonomisk och social dialog med Asean, och med enskilda medlemsländer.
- Lämpliga bestämmelser om migrationsströmmar och återtagande skall införas i de bilaterala avtalen med länderna i Sydostasien.
- När det är lämpligt och möjligt bör specifika och konkreta samarbetsåtgärder fastställas, antingen mellan EU och Asean direkt eller på bilateral nivå med länderna i Sydostasien

Bekämpa den organiserade brottsligheten:

Nuvarande situation

Den internationellt organiserade brottsligheten surfar på globaliseringens våg. Den utgör ett mycket allvarligt hot mot båda regionerna.

Utvalda frågor

Den organiserade brottsligheten arbetar över gränserna med hjälp av den senaste tekniken inom kommunikation och internationell finansiering. Det är en akut fråga för båda regionernas regeringar att ta upp denna tekniska utmaning och vidta kraftfulla åtgärder mot brottsligheten, både regionalt och internationellt.

Förslag på åtgärder

- Båda regionerna måste fortsätta att arbeta med och stödja alla FN:s ansträngningar på detta område.
- Den regionala dialogen måste innehålla ett konkret informations- och erfarenhetsutbyte om
- att upprätta och genomföra regionala brottsbekämpningsstrategier och
- att upprätta regionala institutioner, t.ex. efter förebild av Europol och Eurojust.

Människohandel:

Nuvarande situation

Människohandel leder till allvarliga kränkningar av offrens mänskliga rättigheter som de föreskrivs i internationell rätt och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Utvalda frågor

Människohandel är ett stort problem för EU:s förbindelser med Asien på grund av att många av offren transporteras i Asien eller från eller genom länder i Asien till medlemsstaterna i EU.

Förslag på åtgärder

- Den övergripande europeiska politiken för att hantera människohandeln går ut på att ta itu med hela handelskedjan, dvs. ursprungs- och transitland samt destination.
- En lämplig mellanregionalt system för informationsutbyte och samarbete måste upprättas, eventuellt genom ett samarbete mellan Europol och Aseanopol.

Penningtvätt:

Nuvarande situation

Penningtvätt är själva kärnan i praktiskt taget all brottslig verksamhet.

Utvalda frågor

Åtgärder som vidtas för att bekämpa penningtvätt kan svälta ut brottsligheten i allmänhet och dessutom förhindra korruption. Det finns ett klart behov av att samarbeta på internationell nivå med att förebygga användningen av finansiella system för att tvätta pengar som härrör från brottslig verksamhet i allmänhet och narkotikahandel i synnerhet.

Förslag på åtgärder

- Kommissionen kommer att fortsätta sitt arbete med att bekämpa penningtvätt globalt, inklusive i Sydostasien, genom internationella organ, t.ex. arbetsgruppen för åtgärder på det finansiella området (FATF) och genom regionalt samarbete i Asean och inom ASEM.
- Regionala dialoger bör främja informationsutbyte och förhoppningsvis leda till ett lagstiftnings-samarbete och antagandet av lämpliga metoder för att bekämpa penningtvätt.

Varumärkesförfalskning :

Nuvarande situation

Kränkning av immateriella rättigheter, t.ex. varumärkesförfalskning och pirattillverkning är en stor utmaning idag. Tillverkningen av förfalskade varor är ett särskilt bekymmer för Sydostasien och EU. Denna form av brottslighet, som tenderar att allt mer ligga i händerna på brottsliga organisationer och till och med terrororganisationer, är ett hot mot ekonomin, kreativiteten och även människors hälsa och säkerhet.

Utvalda frågor

Varumärkesförfalskning är ett internationellt fenomen som EU måste införa som en viktig fråga för förbindelserna med icke-medlemmar, inklusive länderna i Sydostasien och, om det blir nödvändigt, idka påtryckningar på de länder där varumärkesförfalskningen är baserad.

Förslag på åtgärder

- Inleda regionala och bilaterala dialoger om varumärkesförfalskning och pirattillverkning.

Datasäkerhet:

Nuvarande situation

Mot bakgrund av den globala kampen mot terrorism, håller reglerna för dataskydd eller bristen på sådana regler, allt mer på att bli en möjlig tvistefråga mellan EU och olika länder.

Utvalda frågor

Det är nödvändigt att se till att dataskyddssystemen ger möjlighet till insyn från båda parter och att de ger tillräckligt skydd.

Förslag på åtgärder

- Parterna måste enas om att ha en hög säkerhetsnivå vid hanteringen av personuppgifter och andra uppgifter i enlighet med högsta internationella standard³⁷.
- Parterna måste också enas om att samarbeta för att skydda personuppgifter för att förbättra säkerhetsnivån och arbeta för att ta bort sådana hinder för den fria rörligheten för personuppgifter mellan parterna som skapas av ett otillräckligt skydd för personuppgifter. Samarbete om skydd för personuppgifter kan bland annat omfatta tekniskt bistånd i form av informations- och expertutbyte.

Narkotika:

Nuvarande situation

Vissa länder i Sydostasien är fortfarande stora olagliga marknader för heroin och/eller fungerar som transitländer för heroin som skall sändas till andra delar av världen. Missbruk och smuggling av stimulantia av amfetamintyp (ATS) sprids snabbt i Ost- och Sydostasien. Intravenöst drogmisbruk fortsätter under tiden att bidra till ökningen av förekomsten av hivsmitta. EU och Sydostasien står inför gemensamma och allt större utmaningar med att bekämpa drogmisbruk och narkotikahandel.

Utvalda frågor

Förenta nationernas internationella organ för narkotikakontroll har nyligen noterat att anläggningar som tidigare uteslutande användes för framställning av heroin nu i allt större

---

³⁷Standarder att beakta:

- Riktlinjer för reglering av personuppgifter på data, ändrade genom Förenta nationernas generalförsamling 20 november 1990.
- OECD-rådets rekommendationer om riktlinjer för integritetsskydd för gränsöverskridande personliga uppgifter av den 23 september 1980.
- Europarådets konvention om skydd för enskilda i fråga om automatisk databehandling av personuppgifter av den 28 januari 1981, och dess tilläggsprotokoll till skydd för enskilda med hänsyn till automatisk behandling av personuppgifter i fråga om övervakningsmyndigheter och gränsöverskridande dataflöden av den 8 november 2001.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation).

utsträckning även används för tillverkning av syntetiskt amfetamin (vilket i växande omfattning når de europeiska marknaderna).

Förslag på åtgärder

- Utforma och genomföra regionala strategier för att minska den olagliga efterfrågan på dessa stimulantia och
- Förstärka den regionala dialogen och samarbetet på lagstiftningsområdet och när det gäller kontrollen av efterlevnaden av lagarna, med inriktning på olaglig tillverkning, narkotikahandel, kontroll av prekursorer, tidig upptäckt av syntetiska droger och inrättande av övervakningsorgan,
- stödja regional narkotikapolitik, t.ex. Aseans program med Kina (ACCORD³⁸) som fortfarande är i sitt inledningsskede,
- försöka få till stånd ett avtal mellan EG och Asean för att förhindra att kemiska prekursorer hamnar i den olagliga narkotikatillverkningen.

Motivet till att hantera narkotikafrågan på regional nivå:

Hittills har EU:s drogbekämpande verksamhet i regionen varit obetydlig och har varit inriktad på specifika länder (projekt i Thailand, Kambodja, Laos och Vietnam). En mera övergripande metod är önskvärd för att återspegla Sydostasiens betydelse för narkotikaproblemen i Europa, liksom drogernas effekter på den ekonomiska och sociala utvecklingen i regionen. I sitt senaste policydokument om narkotika uppmärksammar EU särskilt Sydostasien och föreslår en strategi för transportvägarna för narkotika³⁹, som särskilt nämner rutten Indien/Kina/Sydostasien för syntetiska droger. Med tanke på narkotikaproblemets karaktär bör ett regionalt angreppssätt uppmuntras, även för att effektivt komma till rätta med frågan om Burma/Myanmar, en av de viktigaste källorna för tillverkning av narkotika. Det krävs här ett nära samarbete med FN:s institutioner (UNDCP och UNODC). Att förhindra spridningen av kemiska prekursorer till Sydostasien är en klart prioriterad fråga. Liknande slutsatser framkom vid den första regionala dialogen mellan experter från EU och Asean i oktober 2002.

Miljö

Nuvarande situation

Hållbar utveckling är fortfarande en global utmaning för EU och Sydostasien. Båda parter måste genomföra slutsatserna från världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg 2002. Båda parter har en väletablerad tradition av dialog och samarbete kring miljöfrågor, vilka kommer att förbli en prioriterad fråga under kommande år.

Ett miljösamarbete mellan EU och Asien har pågått i många år till exempel genom följande insatser:

- Biståndet till Aseans regionala centrum för bevarande av biologisk mångfald.
- Asia Eco-Best (1997-2002), som hjälper organisationer i Europeiska unionen att investera i asiatiska miljöprodukter och -teknik i samarbete med asiatiska parter. EU-Asia Pro-Eco-programmet (2002-2007), stöder partnerskap mellan EU och Asien för att införa åtgärder, teknik och praktiska tillämpningar för renare och mer resurseffektiva och hållbara lösningar på miljöproblem i Asien.

---

³⁸ ASEAN and China Co-operative Operations In response to Dangerous Drugs: Handlingplan utarbetades 2000

³⁹ Kommissionens meddelande om den externa narkotikapolitiken (2003, kommande)

- Samarbete om vetenskap och utveckling mellan EU och Asean och samarbetsåtgärder på miljöområdet inom EG:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.
- Ett stort antal projekt och program för bevarande och förvaltning av naturresurser, bevarande av den biologiska mångfalden, vattenförvaltning etc.

Utvalda frågor

I slutsatserna från underkommittén för miljö i EU-Aseans gemensamma samarbetskommitté av den 17-19 september 2001, har följande prioriterade områden för framtida samarbete valts ut:

- Klimatförändringar och effektiv energianvändning
- Miljövänlig och ren teknik
- Kompetensutveckling för genomförande av och förhandlingar om multilaterala miljöavtal
- Kustmiljöer och havsmiljöer.

Olaglig skogsavverkning och handel med olagligt avverkat virke har fått allt större politisk uppmärksamhet och kommer att bli en viktig fråga för förbindelserna med Asean under många år framåt. Det finns allt tydligare bevis på att en väsentlig del av världens timmer avverkas illegalt. Dessutom har olaglig skogsavverkning och förädling av skogsprodukter börjat underminera rättssäkerheten, bidragit till korruption, sociala konflikter och ineffektiv användning av resurser i ett antal producentländer vilket har lett till att staten går miste om stora potentiella inkomster.

Förslag på åtgärder

- Stödja strategier, teknik och praktiska tillämpningar som gynnar renare, mer resurseffektiva och hållbara lösningar på miljöproblemen i Sydostasien genom det nyligen etablerade Asia Pro Eco-programmet.
- Stödja genomförandet av förslaget till handlingsplan i kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om skogslagstiftningens efterlevnad, styrelseformer och handel (FLEGT)⁴⁰
- Utveckla dialogen och samarbetet med Asean mot bakgrund av Aseans strategiska handlingsplan för samarbete om skogar och skogsprodukter.
- Fortsätta att utveckla dialogen och samarbetet på bilateral nivå om skogsvård och skogsförvaltning.

Vetenskap och teknik, forskning och utveckling

---

⁴⁰FLEGT-förfarandet främjar diskussion och samarbete mellan utvecklingsländer och nya ekonomier, särskilt mellan de som producerar och konsumerar/importerar timmer och trävaruprodukter. Programmet omfattar en hel rad lagstiftningsreformer och genomdrivande av dessa i träproducerande länder, styrning och handelsfrågor (särskilt tillträde till marknaderna). Inom denna ram planerar EU för närvarande FLEGT-projekt i Indonesien, med det kan också finnas utrymme för ett dithörande regionalt initiativ, särskilt med hänsyn till den stora omfattningen av handeln med trä mellan regionerna.

Nuvarande situation

Vetenskap och teknik är centrala för att skapa en hållbar ekonomisk och social utveckling och ligger till grund för konkurrenskraften. Samarbetet på området vetenskap och teknik mellan Asean och EU vilar på gemensamma historiska och kulturella grundvalar och på stärkandet av de ekonomiska banden.

Utvalda frågor

Att den vetenskapliga forskningen får direkt relevans för samhället är av yttersta vikt för båda regionerna. Samarbete inom vetenskap och teknik måste inriktas på vetenskapliga områden som har direkt tillämpning på den produktiva verksamheten och sikta till att stärka banden mellan forskningscentra och universitet å ena sidan och näringslivet å den andra.

Förslag på åtgärder

EU-Aseans samarbete på området forskning och teknisk utveckling skall inbegripa följande:

- Utformningen av ett strategiskt koncept och en plan för mellanregionalt samarbete om forskning och teknik.
- Genomförandet av mellanregionalt samarbete om forskning och teknik som baseras på befintlig och potentiell forskningskompetens i de två regionerna.
- Främjande av särskilda program för forsknings- och tekniksamarbete på särskilda områden (bl.a. jordbruk och skogsbioteknik, livsmedelssäkerhet, hygien inom livsmedelsindustrin, e-lärande).

Högre utbildning och kultur

Nuvarande situation

Samarbetet mellan Europa och Sydostasien inom högre utbildning och kultur är lika centralt som grundläggande för att öka den ömsesidiga förståelsen och medvetenheten. Programmet ASIA-Link och EU-Aseans program för universitetsnätverk har framgångsrikt stött samarbete inom högre utbildning mellan de båda regionerna sedan början av 2002. En lång rad multilaterala och ömsesidigt givande samarbetsprojekt och hållbar nätverksamhet byggs för närvarande upp under båda initiativen.

Utvalda frågor

Samarbete inom högre utbildning är centralt för

- att förbättra den ömsesidiga förståelsen och öka medvetenheten om Europa i Sydostasien och vice versa,
- att åter införa Europa som en partner inom högre utbildning och centrum för spetsforskning i Sydostasien,
- att främja forskning och teknisk utveckling och därigenom tillväxt och konkurrenskraft,
- att stärka Europas ekonomiska och kulturella närvaro i Sydostasien (och vice versa)

Förslag på åtgärder

- Utveckla regionala och bilaterala strategiska dialoger med intressenter på olika nivåer inom statliga myndigheter, nationella sammanslutningar av högskolor och nationella rektorskonferenser.
- Fortsatt genomförande av **Asia-Link** och **Asean-EU:s program för universitetsnät** som framgångsrikt stöder samarbete på området högre utbildning
- Stöd till stipendieverksamhet genom förslag som **Erasmus Mundus**.
- Främja samarbete på **kulturområdet** i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen mellan de civila samhällena i Sydostasien och Europa, särskilt genom att stödja **Asien-Europa-stiftelsens** arbete.

Energi

Nuvarande situation

Energin är direkt eller indirekt knuten till vart och ett av prioriterade områdena i gemenskapens utvecklingspolitik. Vidare utgör den ett väsentligt inslag för att nå utvecklingsmålen i Förenta nationernas millennieförklaring. Samtidigt är EU:s försörjningssäkerhet nära knuten till utvecklingsländernas, bl.a. länderna i Sydostasien. Den förväntade ökningen av konsumtionen av fossila bränslen och förvärrandet av miljöproblemen, särskilt klimatförändringarna och luftföroreningarna, kommer att göra denna anknytning allt viktigare i framtiden.

Utvalda frågor

Med anledning av den prognosticerade ökningen av efterfrågan på energi i Sydostasien och de stora energiresurser som finns där (Indonesien är t.ex. för närvarande världens största exportör av flytande naturgas) bör denna sektor generellt fortsätta att vara central i samarbetet. Steg mot ett mer sammanlänkat och integrerat energisystem i Sydostasien och ett eventuellt frihandelsområde mellan Asean och Kina ökar EU:s intresse av att föra politiska diskussioner och skapa ett gott handels- och investeringsklimat.

Förslag på åtgärder

- Inleda en strategisk dialog på regional nivå om energifrågor
- Fortsätta befintliga samarbetsinitiativ på områden som kraftvärmeverk eller förnybara energier.

Transport

Sjösäkerhet:

Nuvarande situation

Sjöröveri är ett reellt problem i Sydasiens vatten, med självklara problem för handelsutbytet, transporter och regional säkerhet. Begreppet sjösäkerhet omfattar sjöröveri, men också näraliggande brott som terrorism, människohandel, olaglig handel med narkotika

och vapen och miljöbrott. Den ekonomiska nedgången i regionen har bidragit till ökat sjöröveri och väpnade rån till havs.

Utvalda frågor

En sjösäkerhetskonferens mellan EU och Asien 2002 i Manila har belyst problemets allvar för regionen liksom dess relevans för Sydostasiens handelspartner, bl.a. EU. Aseans regionala forum ARF har gjort ett uttalande om sjöröveri, nödvändigheten av att utarbeta och genomföra regionala sjösäkerhetsstrategier och multilateralt samarbete⁴¹. Internationella sjöfartsorganisationen IMO har uppmanat länderna i Sydostasien att sluta regionala avtal om samarbete mot sjöröveri och väpnade rån mot fartyg⁴². Det saknas ännu enighet om ett slutligt avtal som omfattar hela Asean, men ansträngningarna fortsätter, särskilt i fråga om ett förbättrat informationsutbyte.

Förslag på åtgärder

- Experterna har också diskuterat möjligheterna till regionalt samarbete och EU-bistånd
- Självklara lösningar består i att harmonisera genomförandet av de sjösäkerhetsbestämmelser som antogs av Internationella sjöfartsorganisationen IMO i december 2002 och i ett ökat samarbete mellan berörda länder som stöds av tekniskt bistånd från de främsta användarna av sjöfartsledningarna, t.ex. Japan och EU.
- Man bör undersöka möjligheterna att arbeta gemensamt med fartygsspårningssystem, sjöpolismyndigheter och harmonisering av information och lagstiftning för att underlätta utredning och lagföring av lagbrytare. EU kan bidra med experter och lyckade exempel och hjälpa till med att anordna och genomföra behovsanalyser för olika länder. Särskilt bör EU uppmuntra till regionalt samarbete i denna fråga, om ett verkligt åtagande ingår i form av ett regionalt avtal eller om ett avtal upprättas mellan ett antal av de berörda länderna

Förbindelser på lufttransportområdet

Nuvarande situation

Lufttransportförbindelserna mellan EU och Sydostasien regleras idag inom en ram av bilaterala avtal mellan EU:s medlemsstater och länderna i Sydostasien. Dessa avtal begränsar friheten att flyga mellan två givna länder till flygbolag som ägs av medborgare i dessa länder. I juni 2003 nåddes för första gången en överenskommelse i EU om en förhandlingsram för internationella lufttransporter. Inom den beslutade ramen kan kommissionen föra förhandlingar med tredje land för gemenskapens räkning och medlemsstaterna kan fortsätta med sina bilaterala kontakter på grundval av gemensamt beslutade principer.

Utvalda frågor

I enlighet med ett avgörande av EG-domstolen måste alla luftfartsavtal som innehåller en bestämmelse om nationalitet ändras för att återspegla EU:s närvaro och avskaffa diskriminering, antingen genom nya bilaterala förhandlingar eller genom förhandlingar som

---

⁴¹ ARF:s uttalande om sjöröveri, intersessionsgruppen för förtroendeskapande åtgärder, Vientiane, 2003.

⁴² IMO:s styrgrupp vid det regionala sammanträdet om sjösäkerhet i Singapore, mars 2001

leds av kommissionen för hela EU:s räkning. Med tanke på Sydostasiens betydelse som luftfartsmarknad kommer man allvarligt att överväga att söka förhandlingslösningar med länderna i regionen, särskilt när ett land självt har uttryckt ett intresse att gå framåt.

Förslag på åtgärder

- EU:s medlemsstater ser över sina befintliga bilaterala avtal med länderna i Sydostasien för att avskaffa diskriminering mellan europeiska flygbolag och anpassa avtalen till gemenskapsrätten.
- Kommissionen undersöker möjligheten till avtal på gemenskapsnivå med enskilda länder i Sydostasien och med grupper av länder, både för att avhjälpa rättsliga problem och för att ge flygbolag och konsumenter utökade möjligheter.
- Gemenskapen överväger alla önskemål från länder i Sydostasien som vill intensifiera och utvidga sina luftfartsförbindelser.

Flygsäkerhet och luftvärdighet:

Nuvarande situation

Flygsäkerhet och luftvärdighet är ett område av uppenbart gemensamt intresse. Ett omfattande samarbete har inletts mellan EU och Sydostasien på detta område. Kommissionen stöder COSCAP-programmet, utvecklingssamarbete om driftsäkerhet och fortsatt luftvärdighet för Sydostasien, som syftar till att fördela begränsade inspektionsresurser mellan medlemmarna och att harmonisera bestämmelser och övriga kriterier som utgör grund för inspektionerna. Man har också startat ett samarbetsprojekt inom civil luftfart mellan EU och Asien som omfattar alla Aseanländerna utom Burma/Myanmar.

Utvalda frågor

Vissa länder i Sydostasien behöver fortfarande upprätta effektiva tillsynsorgan. Sydostasien måste harmonisera sina lagar och bestämmelser om flygsäkerhet och luftvärdighet.

Förslag på åtgärder

- Uppföljning av COSCAP:s resultat i Sydostasien.
- Stöd genom bilateral dialog och samarbete till uppbyggnaden av effektiva tillsynsorgan i de fattigare länderna och regionala initiativ.
- Stöd genom regional dialog och samarbete till ytterligare harmonisering av lagar och bestämmelser om flygsäkerhet och luftvärdighet i Sydostasien.

Informationssamhället

Nuvarande situation

Nätverk och tjänster via informationsteknik och elektronisk kommunikation gynnar den ekonomiska och sociala utvecklingen och framväxten av informationssamhället. För att stödja informationssamhället lade Europeiska unionen fram eEurope-initiativen 2002 och 2005. Samtidigt har många regeringar i Sydostasien starkt poängterat utvecklingen av informationssamhället och är angelägna om att utarbeta ett konkret samarbete på detta

område, som de ser som en av de stora potentialerna för ökad handel, bättre social sammanhållning och kulturella band samt ekonomisk tillväxt.

Utvalda frågor

Ett närmare politiskt samarbete mellan EU och Sydostasien är viktigt för båda regionernas ekonomiska utveckling.

Förslag på åtgärder

- En omfattande regional dialog bör utvecklas om de olika aspekterna av informationssamhället, inte bara när det gäller politiska åtgärder och lagstiftning som rör elektronisk kommunikation, utan även i fråga om de sociala aspekterna.
- EU och Sydostasien behöver samarbeta för kompatibla och sammanlänkade nätverk och tjänster och för standardisering och spridning av informations- och kommunikationstekniken.
- Gemensamma forskningsprojekt inom IKT och industriella tillämpningar av elektronisk kommunikation bör främjas.
- Ett nätverk av kontakter mellan Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör upprättas för att styra samarbetet med Asien om informationssamhället.
- IKT-programmet för Asien kan bidra till denna typ av åtgärder

Statistik

Nuvarande situation:

1. Utrikeshandelsstatistik:

Det finns inget gemensamt regelverk inom Asean när det gäller tullförfaranden och tullkodex. Följaktligen finns det diskrepanser i siffrorna mellan EU och Asean och även inom Aseanregionen.

2. Direkta utlandsinvesteringar (FDI):

ASEC, har liksom medlemsländerna problem med att sammanställa harmoniserade uppgifter om direkta utlandsinvesteringar, inklusive handelsstatistik (FATS-foreign affiliates trade statistics). De saknar såväl kompetens som metodisk insikt.

Utvalda frågor:

1. Utrikeshandelsstatistik:

Det finns ett behov att få fram harmoniserade siffror såväl på nationell som regional nivå.

2. Direkta utlandsinvesteringar (FDI):

Övergripande och tillförlitliga uppgifter och statistik måste tas fram och kompetensutveckling behövs både inom ASEC och hos medlemsstaternas statistiska organ.

Förslag på åtgärder:

Avser både utrikeshandelsstatistik och direkta utlandsinvesteringar:

- Skapa en dialog med ASEC för att beskriva en rad åtgärder på dessa områden på såväl nationell som regional nivå.
- Eventuellt tekniskt bistånd på de områden som nämnts.

Allmänt:

- Planera för övergripande kompetensutveckling på statistikområdet

För att uppnå dessa särskilda mål behövs tillförlitlig, harmoniserad och exakt statistisk information för att genomföra och utvärdera de viktigaste åtgärderna, särskilt när det gäller ekonomi och handel, migration och god samhällsstyrning.

Statistiska åtgärdsplaner bidrar slutligen till att stärka regionala och nationella institutioner vid genomförandet av EU:s prioriterade politikområden (regional integration, fattigdomsbekämpning, hälso- och sjukvård och utbildning etc.).

BILAGA IV

NUVARANDE RAM FÖR SAMARBETET MED SYDOSTASIEN

Europeiska gemenskapens rättsliga grund för samarbetet med Sydostasien är ALA-förordningen från 1992.⁴³

Kommissionen presenterade 2002 ett förslag till en ny ALA-förordning⁴⁴. Detta förslag tar hänsyn till resultaten från en oberoende bedömning som utfördes 2002 av genomförandet av den nuvarande förordningen. Den nya rättsliga ramen kommer väsentligt att förstärka dialogen om strategisk planering av samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna i EU samt medföra ett snabbare genomförande av projekt och program. Förslaget är för närvarande på väg in i Europeiska gemenskapens beslutsgång, med diskussioner i rådet och Europaparlamentet.

För närvarande finns ett antal centrala instrument att användas i EU:s samarbete med Sydostasien, vilka kan klassificeras som följer:

1. Tematiska/horisontella program (bl.a. om miljö och regnskogar, drogbekämpning, fördrivna personer, mänskliga rättigheter och demokrati, medfinansiering från icke-statliga organisationer) som tillämpas över hela världen.
2. Asienövergripande program (Asia IT&C, Asia-Urbs, Asia-Link, Asia-Invest).
3. Regionalt samarbete med Aseanländerna.
4. Bilateralt ekonomiskt utvecklingssamarbete med enskilda länder i Sydostasien.

De tematiska/horisontella programmen och de Asienövergripande programmen genomförs utifrån strategiska fleråriga riktlinjer och programdokument, som ses över regelbundet för att stämma med utvecklingen av Europeiska unionens politik.

Det regionala och bilaterala samarbetet utformas i femåriga regionala landstrategidokument som innehåller treåriga regionala/nationella vägledande program. Dessa dokument ger en sammanhängande ram för att ta i anspråk alla de ovan nämnda finansiella stödinstrumenten för varje land och region.

Kommissionen slutförde de vägledande programmen för alla berörda länder i Sydostasien 2002 (Indonesien, Östtimor, Filippinerna, Vietnam, Thailand, Malaysia, Kambodja, Laos), medan planeringen av samarbetet med Asean kommer att tillkännages i slutet av 2003. Projekten för samarbete mellan EU och Asean kommer främst att inriktas på de prioriterade områden som beskrivits i detta meddelande.

De ekonomiska resurserna för regionen kommer att vara stabila under överskådlig tid vilket gör att strategidokumentet och de vägledande programmet garanterar en högre kvalitet och effektivitet på EU:s bistånd till regionen.

---

⁴³ Rådets förordning (EEG) nr 443/92 av den 25 februari 1992 om finansiellt och tekniskt bistånd till och ekonomiskt samarbete med utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika.

⁴⁴ KOM(2002) 340 av den 2 juli 2002.

BILAGA V

Europeiska investeringsbanken (EIB)

BAKGRUND

Europeiska investeringsbankens verksamhet i Asien och Latinamerika startade 1993 och syftar till att stödja Europeiska unionens politik enligt det ALA-mandat som medlemsstaterna givit banken.

Banken väljer ut projekt som är av intresse både för det land där de genomförs och för EU (ömsesidigt intresse). I detta sammanhang läggs särskild vikt vid att stödja de direkta utlandsinvesteringarna inom EU. Bankens vanliga kriterier (ekonomiskt berättigande, teknisk genomförbarhet, finansiell självförsörjning och miljövänlighet) tillämpas vid bedömningsförfarandet. EIB har inga takbelopp för länderna och utlåningen är därför till stor del ett resultat av efterfrågan. Under perioden 1993-2000 gick nästan 80% av alla lån i Asien till Aseanländer även om banken eftersträvar en relativ jämn fördelning mellan partnerländerna.

I allt högre utsträckning använder sig banken av riskfördelningsgarantin vilken innebär att den kommersiella risken kommer att täckas genom en räntegaranti, medan den politiska risken täcks av Europeiska unionens budgetgaranti. Den politiska risken avser förluster i samband med icke-överförbara valutor, expropriation, krig och interna strider. Till stöd för den privata sektorns utveckling har ca 55% av all verksamhet i Asien finansierats under detta program, och det tak på 30% som föreskrivs i rådets beslut har överskridits.

I Asien verkar EIB genom ramavtal som undertecknats med mottagarländerna och som lägger den rättsliga grunden för projektens genomförande. Hittills har ramavtal slutits med följande Aseanländer: Indonesien, Filippinerna, Thailand och Vietnam. Andra berättigade länder såsom Folkrepubliken Laos, Malaysia och Singapore, som har fått erbjudanden, har hittills inte undertecknat sådana avtal.

Eftersom det politiska risktäckningen av EIB-lånen är knuten till de ramavtal som tecknats med förmånsländerna, bör lånet i princip användas i låntagarens land. Vissa av de mest behövande länderna i Mekongprogrammet, t.ex. Laos och Kambodja, omfattas därför inte. Laos eftersom landet inte undertecknat avtalet och Kambodja för att det inte ens uppfyller kraven. Det är därför nödvändigt att EIB kan tillhandahålla globala lån (se huvudtexten).

RESULTAT OCH BEDÖMNING

Sedan ALA-mandatet infördes 1993 har EIB:s bidrag till finansieringen av investeringar i regionen stadigt ökat. Sedan dess överstiger den andel Aseanländer som beviljats ALA-lån från EIB med bred marginal den andel Aseanländer som tar emot EU:s utlandsinvesteringar i regionen (28% jämfört med 6%). Grundläggande siffror sammanfattas i följande tabell:

Tabell 1: EIB:s utlåning och EU:s direkta utlandsinvesteringar (FDI)

EIB UTLÅNING (1993-2002)				EU FDI 1955-2001(*)		
		Miljoner €	%		Miljarder €	%

Totalt ALA		2 898	100		228,1	100
varav Asean		800	28		12,8	6
. Indonesien	300		38	2.5		20
. Filippinerna	290		36	3.0		23
. Thailand	155		19	6.3		49
. Vietnam	55		7	1.0		8
	800		100	12,8		100
				(*) källa: Eurostat		

En rimlig avvägning och diversifiering uppnås också vad gäller fördelningen per sektor

Tabell 2: Fördelningen av EIB-lån till Aseanländer per sektor (1993-2002):

Fördelning per sektor	Miljoner €	%
Flygplatser	80	10
Industri (inkl. telekom)	168	21
Olja och gas	230	29
Energi	142	18
Vatten och avlopp	150	19
Globala lån till SMF	30	3
TOTALT	800	100

Vid urvalet av projekt har banken särskilt beviljat stöd till projekt som bidragit till en väsentlig förbättring av tjänster, lägre taxor genom en effektivare resursanvändning och en förbättring av miljö- och hälsosituationen (särskilt genom projekt för vattenförsörjning och avlopp).

Dessutom har banken fortsatt sina ansträngningar att ge små och medelstora företag möjlighet till finansiering i form av globala lån. Under det nuvarande ALA III-mandatet (2001-2007) har hittills 9% av medlen gått till sådant stöd. Denna andel kommer troligen att öka i framtiden.

EIB:s MERVÄRDE

EIB:s verksamhet i Asean har byggts upp gemensamt med och som ett komplement till Asiens utvecklingsbank och banksektorn. För den senare är EIB en katalysator och bidrar till förbättra projektens kvalitet och finansiella hållbarhet.

För närvarande har låntagare mycket begränsad tillgång till finansiering på medellång och lång sikt. De kan därför dra nytta av finansiering från EIB eftersom banken tillhandahåller långsiktiga resurser på förmånliga villkor (EIB har AAA-ranking) som kan bidra till att stärka låntagarens finansiella situation genom förlängda betalningsfrister och till att minska kostnaderna för amortering av skulden.

ATT STÄRKA FINANSIERINGEN GENOM EIB

Trots efterdyningarna av Asienkrisen och läget i Argentina har nästan hälften av de tillgängliga resurserna tagits i anspråk för undertecknade eller godkända projekt under de första tre åren av ALA III- mandatet 2000-2007 (1,2 av 2,4 miljarder euro). Detta är en tydlig indikation på hur mycket efterfrågan på EIB-lån i dessa regioner överstiger de resurser som för närvarande är tillgängliga. Banken blev därför tvungen att begränsa sin finansiering, särskilt genom att i många fall hålla lånen under den begärda nivån, även om dessa låg inom taket på 50% av den totala projektkostnaden. Situationen kommer säkert att förvärras inom den närmaste framtiden eftersom utlåningsvolymen, på grund av de begränsade belopp som är tillgängliga under nuvarande mandat, bara är på 320 miljoner euro årligen för både Asien och Latinamerika under den återstående fyraårsperioden. Detta kommer att minska effektiviteten och betydelsen av ett potentiellt effektivt verktyg som ingår i EU:s politik för samarbete med ALA-länderna och kommer också att påverka den ekonomiska politiken.

Finansieringen av investeringar i den privata sektorn är inriktad på en särskild aspekt av ömsesidigt intresse som stöder EU:s samarbetspolitik. Det finns dock andra aspekter av ömsesidigt intresse i projekt som kunde lämpa sig för finansiering från EIB, särskilt investeringar i grundläggande infrastruktur för att underlätta initiativ och deltagande från den privata sektorn, investeringar för förbättringar av miljön och sociala förhållanden samt regional integration, för vilken Aseans partnerländer i allt större utsträckning ansöker om stöd från EIB. Här kan särskilt hänvisas till det ekonomiska samarbetsprogrammet för den större underregionen Mekong som går ut på att ge stöd till högprioriterade projekt inom t.ex. transport-, telekom- och energisektorn.

EIB:s roll som EU:s finansieringsredskap i ALA erkänns allt mer av dessa länders regeringar och de har vid upprepade tillfällen begärt att det belopp som anslagits för den nuvarande mandatperioden skall höjas för att bidra till att vidareutveckla EU:s utvecklingsbistånd och samarbetspolitik. Denna fråga har tagits upp vid mellanregionala toppmöten, t.ex. det senaste mötet mellan EU och Asean och mellan EU och de latinamerikanska länderna i Madrid i maj 2002.